STADION
www.nigdywiecej.org

STADION

WIOSNA #2 2005
nr 2 (1/2005)
cena 4 zł (0% VAT)
ISSN 1508-9150

Wykopmy Rasizm ze Stadionów

Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp.

Ostrovia Ostrów

Tur Turek

Pogoń Prabuty

DFB-Pokal-Viertelfinale

Sunderland AFC

Shalke 04 Gelsenkirchen

WITAMY

Wiele czasu minęło od poprzedniego numeru tego pisma. Cóż, nie da się ukryć, że gdy podejmowaliśmy decyzję o jego powstaniu nawet nie przypuszczaliśmy do jakich rozmiarów rozrośnie się kampania „Wykopmy Rasizm ze Stadionów” i z jaką ilością pracy wiązać się będzie jej prowadzenie. „STADION” numer 2 musiał niestety trochę poczekać. Ale już jest i możemy obiecać, że kolejne jego edycje nie każą czekać na siebie aż tak długo.

Poprzedni numer „STADIONU” ukazywał się w sytuacji, gdy krajowe stadiony zdominowane były przez rasizm, szowinizm i neofaszyzm, a większość kibiców, zawodnicy, działacze i dziennikarze sportowi kwestionowali samo istnienie tych zjawisk.

Rzeczywistość stadionowa w sezonie 2004/2005 wygląda już mocno inaczej. Sportowcy polscy popierają i angażują się w inicjatywy antyrasistowskie. Działacze mniej lub bardziej gorliwie, ale jednak, zaczynają podejmować działania uderzające w okołosportowy szowinizm. Są do nich notabene zobligowani przez zarządzenia coraz liczniejszych związków sportowych (np. PZPN, UEFA i FIFA). Dziennikarze piętnują rasizm i ksenofobiczną agresję towarzyszącą boiskowym zmaganiom. Nade wszystko zaś sami kibice sprzeciwiają się coraz częściej terroryzowaniu sportowych aren przez skrajnie prawicowych fanatyków i bojówkarzy.

Bylibyśmy fałszywie skromni, gdybyśmy zmiany tego stanu rzeczy nie przypisali w dużej części naszej wieloletniej, formalnie od 1996, ciężkiej pracy w ramach kampanii „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”.

MARCIN KORNAK

SPIS TREŚCI

„STADION”
niekomercyjne antyrasistowskie pismo sportowe

redakcja w składzie:
MARCIN KORNAK (red. nacz.)
JACEK PURSKI (zastępca red. nacz.)

współpraca:
JACEK ZINKIEWICZ
ŁUKASZ WOJDYŁA
MICHAŁ MICHALSKI

redakcja techniczna
i skład komputerowy:
MICHAŁ SZWEDA

korekta:
EWA SZWEDA

Redakcja „STADIONU”
Kampania
„Wykopmy Rasizm ze Stadionów”
i Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”
PO Box 6
03-700 Warszawa 4
tel. 0601 36 08 35
redakcja@nigdywiecej.org
www.nigdywiecej.org

Zastrzegamy sobie prawo do dokonywania skrótów publikowanych tekstów. Redakcja nie musi podzielać wszystkich poglądów wyrażonych w piśmie.

wydawca:
Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”
ISSN 1508-9150

numer wydano z poparciem:
FOOTBALL AGAINST
RACISM IN EUROPE

druk: Drukarnia „Poligraf” Chodzież

nakład: 1000 egz.

listy listy listy

Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ"

Jakiś czas temu, gdy przeczytałem w rubryce „Listy", w „Piłce Nożnej" artykuł „Wykopmy rasizm", przyszło mi na myśl, że jest to również akcja dla mnie i że identyfikuję się z zamierzeniami Stowarzyszenia.

Kibicem jestem od 25 lat, kiedy to zacząłem odwiedzać stadiony I-ligowe i nie tylko. Frekwencja była wówczas kilkakrotnie wyższa niż obecnie. Zachowanie kibiców na trybunach także inne, dużo mniej było nienawiści, fanatyzmu i przemocy.

Ostatnie lata dla mnie to głównie mecze w Częstochowie, szczególnie w pierwszych latach po awansie do I ligi był to bezpieczny stadion w dzielnicy Raków i mogłem jeździć tam wraz z synami, lecz potem stawało się to coraz bardziej ryzykowne ze względu na nasilające się zamieszki – tak kibiców miejscowych, jak i przyjezdnych, choć ci byli odgrodzeni na specjalnej trybunie dla gości.

Stadion Ruchu w Chorzowie przy ul. Cichej wydawał się stadionem bezpiecznym, choć przez długi czas kibice od płyty boiska nie byli odgrodzeni, bo mały płotek okalający murawę służył raczej do zamieszczania na nim reklam. Ruch – Górnik Zabrze, w bodaj 1979 roku, kiedy to zabrałem ze sobą nastoletniego syna siostry, uświadomił mi jednak, że niebezpiecznie może być także na dworcu Chorzów-Batory i nie tylko. W Zabrzu 10 lat później też było można oglądać mecz Górnik – Ruch z zamieszkami na stadionie i poza nim.

Mam zamiar w bieżącym roku wybrać się z synem, a może i obydwoma moimi synami, do Chorzowa na mecz przy oświetleniu elektrycznym, ale mam obawy, czy taka wyprawa nie jest zbyt dużym ryzykiem.

Życzę Wam dużo wytrwałości i sukcesów w walce o nową kulturę kibicowania i nowy wizerunek kibica. Proszę o przesłanie informacji o Stowarzyszeniu „NIGDY WIĘCEJ".

Z poważaniem,

STANISŁAW SAMBORSKI

* * *

Cześć!

Piszę do Was, ponieważ przeczytałem list o Waszej kampanii „Wykopmy Rasizm ze Stadionów", który został zamieszczony w tygodniku „Piłka Nożna". Uważam, że trafiliście w dziesiątkę!!!

Jestem kibicem „Jagi" czyli **Jagiellonii Białystok**, na której mecze chodzę od 8 lat oraz reprezentacji Polski. Gdy mój ulubiony klub przeżywał swoje „złote lata" trybuny były zawsze pełne. Potem przychodziło już znacznie mniej kibiców, ale klub kibica, czyli popularni „szalikowcy", nie opuszczali żadnych spotkań zespołu. Niestety, Jagiellonia spadała coraz niżej i niżej, a kibiców było coraz mniej i mniej.

W tym sezonie „Jaga" jest wiceliderem III ligi grupy mazowieckiej i być może powróci do grona drugoligowców. Na mecze przychodzi po 3 tysiące kibiców, a więc więcej niż na niektóre spotkania w I lidze!!! Niestety, „szalikowcy" zmienili się w tym czasie bardzo. Wśród nich doszły do głosu grupy o poglądach neofaszystowskich. Dziś na meczu „Jagi" okrzyki Heil Hitler i czarna świnia kierowane pod adresem czarnoskórych piłkarzy drużyny przeciwnej są codziennością. Wielu oddanych kibiców nie zasiada już razem z nimi, lecz po drugiej stronie trybun, gdzie jest po prostu bezpieczniej.

Mam nadzieję, że ta akcja zmieni sposób kibicowania na polskich stadionach.

(imię i nazwisko do wiadomości redakcji)

BIG CYC wykopuje rasizm

MARCIN KORNAK

16 marca we Wrocławiu studenci tamtejszej filmówki nakręcili nowy teledysk zespołu Big Cyc. Jest on filmową ilustracją do piosenki *„Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”*, pochodzącej z ostatniej wydanej płyty grupy pod tytułem *„Zmień z nami płeć”*. Piosenka ta to swoisty protest Big Cyca przeciwko rasizmowi i narastającej na stadionach sportowych agresji. Zdjęcia do teledysku powstały w opuszczonej fabryce, a jedyną ofiarą poczynań krewkich, bigcycowych kibiców był telewizor, rozwalony przez Skibę na tysiąc kawałków.

Teledysk ten jest również wkładem zespołu w kampanię „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”, prowadzoną od 1996 roku przez Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”. Już od kwietnia można oglądać go w programach muzycznych polskich stacji telewizyjnych oraz w Internecie.

Muzycy Big Cyca współtworzą swoisty kolektyw, który bardzo aktywnie działa jeszcze pod czterema innymi szyldami, jako Czarno-Czarni, Bielizna, Doktor Granat i Skiba Solo. Pierwszy z tych zespołów bardzo konkretnie wsparł już kampanię „WRS” wcześniej, umieszczając swoją rewelacyjną piosenkę *„Ostatni mecz”* na kompilacyjnym albumie *„Wykopmy Rasizm ze Stadionów”*. Płyta ta zawiera antyrasistowskie utwory poświęcone futbolowi. Wydana została w kwietniu 2002 roku przez szczecińską wytwórnię „Jimmy Jazz Records”. Na tej samej płycie swój utwór *„Marian – wierny kibic”* zawarł także, rzecz jasna, sam Big Cyc. Płyta ta jest jeszcze dostępna w dziale „Sklepik” na stronie internetowej Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ”: www.nigdywiecej.org.

Wszyscy powyżsi wykonawcy, z wyjątkiem Bielizny, która odnowiła swą działalność dopiero w 2004 roku, aktywnie wsparli również inną kampanię „NIGDY WIĘCEJ” – „Muzyka Przeciwko Rasizmowi”. Na swoich wydawnictwach zamieścili charakterystyczne logo będące znakiem rozpoznawczym tej kampanii, albo jej hasło przewodnie, zawarte w nazwie kampanii.

Big Cyc ma na swoim koncie 14 płyt, które sprzedały się w łącznym nakładzie ponad 2 milionów egzemplarzy. W czerwcu 2004 roku nakładem Universal Music Poland ukazała się składanka największych przebojów zespołu pt. *„Big Cyc – Bombowe hity, The Greatest Hits 1988-2004”*. Album, oprócz utworów doskonale znanych, zawiera także dwie nowe piosenki – *„Złoty warkocz”* poświęconą posłance Renacie Beger oraz *„Nienawidzę szefa”* – dedykowaną kierownictwu sieci sklepów spożywczych Biedronka. Oficjalna strona zespołu: www.bigcyc.pl.

Tydzień Akcji Football Against Racism in Europe w Pile

W dniach 19 i 20 października w mieście Piła odbyły się obchody Tygodnia Akcji FARE sezonu 2002/03 połączone akcją z Dni Tolerancji w Pile. Wydarzenie to zorganizowane zostało przez Grupę Anty-Nazistowską z Piły oraz Bibliotekę Publiczną. Patronat nad obchodami objął Prezydent Miasta Piły.

Akcja skierowana była nie tylko do młodzieży alternatywnej, ale również do ludzi, którzy z problemem rasizmu nie spotykają się codziennie, nie dostrzegają go lub zauważyć nie chcą. Niestety problem tan ciągle istnieje, a miejscem odradzania się rasizmu stały się od jakiegoś czasu areny sportowe. Jest to główny powód, dla którego zorganizowano akcję w tym mieście, w którym istnieją kluby sportowe. Jest to klub ekstraklasy żużlowej Polonia Piła, pierwszoligowa siatkówka – damska drużyna Nafta-Gaz Piła oraz męski Joker Piła. Na szczęście na meczach tych brak jest ekscesów rasistowskich. Rasistowskie i nazistowskie wyzwiska i hasła można jednak usłyszeć podczas ligowych meczów piłkarskiej IV-ligowej drużyny MKP 1999 Piła. Właśnie ligowy mecz tej drużyny był jednym z punktów programu naszej akcji.

Pierwszy z prawej (na leżąco) ówczesny prezydent Piły

19 października obchody Tygodnia Akcji FARE rozpoczęła w samo południe akcja zamalowywania napisów o treści rasistowskiej, antysemickiej i nazistowskiej ze ścian pilskich budynków. Napisy te w części epatowały nienawiścią do obcokrajowców, także do tych grających w Polskich klubach sportowych, oraz niechęcią do innych klubów piłkarskich. W akcji oprócz młodzieży pilskiej wzięli udział Wiceprezydent Miasta Piły oraz przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej. Zamalowywanie spotkało się z dużym poparciem starszym wiekiem ludzi, których bardzo bulwersowały swastyki i wulgarne faszystowskie napisy. Usunięto kilkadziesiąt takich napisów w centrum miasta.

Następnie odbył się czwartoligowy mecz pomiędzy MKP 1999 Piła a Huraganem Pobiedziska pod hasłem: „Wykopmy Rasizm ze Stadionów". Podczas meczu zbierane były podpisy pod petycją do Prezesa PZPN-u o zdecydowane przeciwdziałanie rasizmowi na polskich stadionach. Rozdawano ulotki, foldery FARE oraz plakaty Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ". Na mecz przyszła kilkunastoosobowa grupa nazistowskich skinów próbująca zakłócić nasze działania. Służby porządkowe oraz policja powstrzymały agresywnych rasistów wyrzucając ich ze stadionu. Nazi-skini próbowali również wcześniej zaatakować osoby zamalowujące napisy, jednak odstraszyła ich obecność władz miasta oraz dużej liczby patroli policyjnych. Mecz odbył się więc bez żadnych większych ekscesów, a półtysięczna publiczność obserwowała dobre zawody zakończone zwycięstwem gospodarzy 1:0.

Tego samego dnia wieczorem odbył się drugi mecz pomiędzy drużyną Przyjaciół MKP a VIP-ami miasta Piła. W rywalizacji wzięło udział m.in. wielu działaczy sportowych, radni miasta, przedstawiciele mediów a nawet Straży Pożarnej. Nie zabrakło również przedstawicieli pilskiego i warszawskiego oddziału Grupy Anty-Nazistowskiej (GAN) oraz war-

szawskiego „NIGDY WIĘCEJ". Po meczu odbyły się przemówienia prezydenta Miasta Piły oraz organizatorów meczu.

Następnego dnia odbył się koncert pod hasłem „Wykopmy Rasizm ze Stadionów" kończący jesienny Tydzień Akcji FARE oraz Dni Tolerancji w Pile. Oprócz pilskiego GAN-u jednym z głównych organizatorów był zespół Kulturka, który, niestety nie mógł wystąpić. Zagrały za to: Żółte Sznurówki, Inri i Alians z Piły oraz Akurat z Bielska-Białej. W czasie koncertu na stoisku przygotowanym m.in. przez warszawski GAN zbierano podpisy pod petycją do PZPN-u, rozdawano ulotki, plakaty, sprzedawano prasę antyrasistowską. Poza tym przedstawiciel „NIGDY WIĘCEJ", Jacek Purski z Warszawy, opowiedział o kampanii „Wykopmy Rasizm ze Stadionów", o jej sukcesach i dalszych planach. Po przemówieniu ponad półtysięczna publika skandowała hasło kampanii. Koncert zakończył się w nocy następnego dnia kończąc październikowe działania pilskiego GAN-u.

Obchody Tygodnia Akcji FARE oraz Dni Tolerancji były, choć nie pierwszymi, ale jak dotychczas największymi działania antyrasistowskimi w Pile. Cała akcja znalazła duże poparcie i zainteresowanie władz miasta, policji, działaczy sportowych, prasy, radia i telewizji miejscowej oraz wielkopolskiej, które cały czas na bieżąco informowały o akcji. Również w portalach internetowych, takich jak Independent, znalazło się dużo informacji o działaniach pilskiego GAN-u. Wsparcia udzieliła również ogólnoeuropejska organizacja Football Against Racism in Europe, dzięki czemu udało się wydać okolicznościowe ulotki.

LESZEK NARANOWICZ – GAN Piła
Kontakt: tel. +48 609 549 967
e-mail: leoniii@op.pl

17.262 podpisów pod petycją do prezesa PZPN

„93 szkoły zebrały 17.262 podpisów pod petycją Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ" w odpowiedzi na apel Polskiej Akcji Humaniarnej. Podpisy zebrane w ramach akcji „Wykoipmy Rasizm ze Stadionów" zostaną przekazane prezesowi Polskiego Związku Piłki Nożnej. Tekst petycji znajduje się na stronie internetowej „NIGDY WIĘCEJ". Do szkół w całej Polsce wysłane zostały specjalne formularze, na których uczniowie zbierali podpisy osób chcących zaprotestować przeciw wybrykom rasistowskim. Młodzież wykazała akcją bardzo duże zainteresowanie. Wzięły w niej udział 93 szkoły, z całej Polski. Pod petycją, która zostanie przekazana na ręce prezesa PZPN Michała Listkiewicza, zebrano 17.262 podpisów, a uczniowie jednej ze szkół – Gimnazjum nr 25 w Warszawie – zebrali ponad 6 tysięcy podpisów. (...)"

Dzieci ze szkół najaktywniejszych w zbiórce podpisów otrzymały atrakcyjne nagrody w przerwie meczu reprezentacji Polski i Estonii. Warszawa, maj 2002

* * *

„W naszej szkole zbiórka podpisów poprzedzona była realizacją scenariusza zajęć „Rasizm – problem codzienny". Lekcje z tej tematyki odbyły się we wszystkich klasach – 720 uczniów. Ponadto wcześniej odbył się konkurs na plakat o tej tematyce. Plakaty z tego konkursu stały się dekoracją holu szkoły. Wywieszone były również materiały z Waszej strony Internetu na temat wypadków na stadionach.

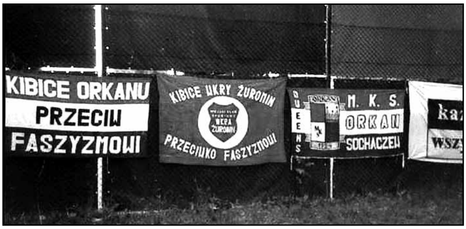
W dniu zbierania podpisów odbył się mecz piłkarski nauczyciele – uczniowie. Uczniowie klas trzecich przygotowali fan-kluby drużyn piłkarskich. Kolorowe transparenty, hasła i stroje – wszystko z poszanowaniem godności drużyny z przeciwnej bramki. Rada Rodziców ufundowała 100 złotych dla klasy, której kibice najlepiej zaprezentowali się na trybunach. Wygrała klas 3b. Uczniowie przekazali nagrodę dla chorego kolegi (rak kości)

Humanitaryzm, to jedno z założeń naszego programu wychowawczego. (...)"

Przedruk za internetowym pismem Polskiej Akcji Humanitarnej *„Pomagamy"*, 4 lipca 2002 r.

„Wykopmy Rasizm ze Stadionów” w Toruniu

Stowarzyszenie „Kolektyw Autonomistów” powstało w Toruniu w 1995 roku. Oprócz działań ekologicznych i wolnościowych zaangażowane jest także w kampanię „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”. W 1999 roku część osób związanych ze Stowarzyszeniem założyła Polski Fan-Club FC St. Pauli (drużyna piłkarska z Hamburga mająca w swych szeregach wyłącznie antyrasistowskich kibiców). Fan-Club

wydawał między innymi zine’a *„Św. Pawełek”* traktującego o problemie rasizmu na stadionach. Ukazały się trzy numery.

Obecnie, mimo iż Fan-Club formalnie nie istnieje, nadal prowadzona jest w Toruniu działalność antyrasistowska powiązana z problemem rasizmu na polskich stadionach. Stowarzyszenie „Kolektyw Autonomistów” organizuje coroczny turniej piłkarski *„Gramy w piłkę nawet w deszcz”*, odbywający się zawsze na początku wakacji. Odbyły się dotąd pięć edycji tej imprezy. W turnieju uczestniczą antyrasistowskie ekipy piłkarskie z całej Polski. Jego celem jest stworzenie przeciwwagi do agresywnych zachowań części kibiców piłkarskich w naszym kraju. Ponadto celem pośrednim jest integracja oraz odświeżenie kontaktów pomiędzy środowiskiem wolnościowym i antyrasistowskim.

Pamiętny był turniej w 2001 r. Udział w nim wzięły drużyny: w grupie „A” KOPF Sochaczew – czyli Kibice Orkanu Przeciwko Faszyzmowi, Torpeda Punx Suwałki, Arizona Sierpc oraz dwie ekipy z Torunia, Pilon i CKN „1984” – załoga związana z Centrum Kultury Niezależnej „1984”, działającym w Toruniu. W grupie „B” grały drużyny: FC Rozbrat – czyli squatersi z Poznania, FC Esperal i Byd Boys z Bydgoszczy, Atlas Inowrocław oraz Pogrom Golubianka – ekipa z Golubia-Dobrzynia. W finale na boisku twarzą w twarz stanęły drużyny FC Esperal Bydgoszcz i Pilon Toruń. Derby Pomorza przyciągnęły uwagę wszystkich wytrwałych kibiców, którzy licznie zgromadzili się, aby dopingować swoich pupili. Po dramatycznym i emocjonującym spotkaniu obfitującym w zagrania godne brazylijskich gwiazd futbolu, zwycięzcami okazali się zawodnicy Pilona, pokonując rywali 3:2. Po rozdaniu nagród w klubie „Pilon” odbył się koncert pod hasłem „Muzyka Przeciwko Rasizmo-

wi", na którym zagrały zespoły Klon, Biała Gorączka, Egzema oraz Dziurawe Futerko. Koncert trwał do późnych godzin wieczornych, a po nim Disco Party w klimatach lat siedemdziesiątych trwające do białego rana.

Kolektyw zaangażował się także w obchody Tygodnia Akcji Football Against Racism in Europe, na przykład w 2003. Wydrukowaliśmy i rozprowadziliśmy kilkaset plakatów traktujących o problemie rasizmu na polskich stadionach. Nasza akcja odbiła się szerokim echem w mediach. Pisały o niej: *„Gazeta Wyborcza"*, *„Dziennik Polski"*, *„Agora"*, *„Piłka Nożna"*, *„Przegląd"*. Potem była kolejna edycja turnieju, w 2004 roku, a w planach mamy kolejne działania, związane z działalnością antyrasistowską na arenach sportowych.

MICHU

KONTAKT:
Stowarzyszenie
„Kolektyw Autonomistów"
PO Box 13, 87-116 Toruń 17
tel. 0603 248 845
michoo77@poczta.onet.pl
igor@torun.tpsa.pl

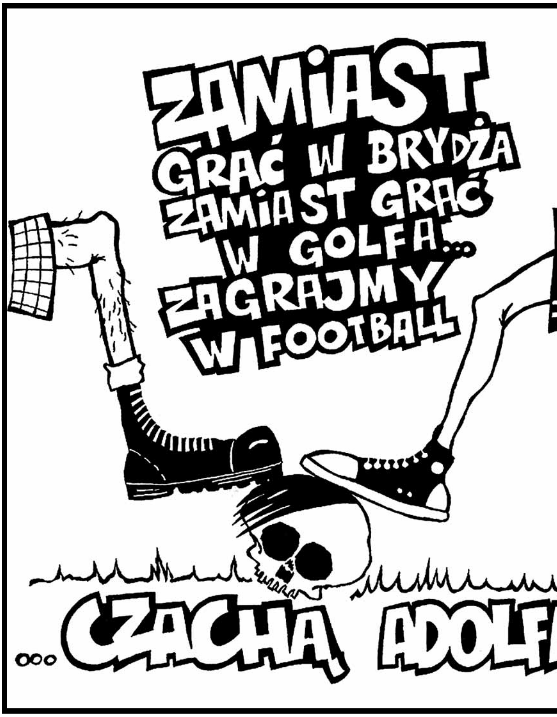
Lubelscy kibice przeciw faszyzmowi

Miasto Lublin nie należy do sportowych potentatów w naszym kraju. Jednak jak chyba wszędzie mamy do czynienia z chuligańskimi ekscesami na arenach sportowych. Pod tym względem najbardziej aktywni są piłkarscy pseudokibice **RKS Motor Lublin**, wśród których jest tez niestety wielu zdeklarowanych neofaszystów. Na murach pojawiają się napisy oraz symbole rasistowskie w bezpośrednim sąsiedztwie nazwy tego klubu, a na ich meczach nagminnie obecne są flagi z rasistowską symboliką. Większość nazi-skinów z naszego miasta identyfikuje się z kibicami Motoru. Często dochodzi do prowokowanych przez nich awantur. Jedyną, poza Motorem, zorganizowaną grupą kibiców są fani MKS Montex. Tam sytuacja wygląda zupełnie inaczej. Podczas imprez sportowych nie dochodzi do incydentów.

W Lublinie nie jest prowadzona obecnie żadna akcja przeciwdziałająca faszystowskim odchyłom wśród kibiców. Próby takie są jednak ciągle podejmowane. Chcieliśmy na początek za pomocą klubów rozprowadzać ulotki o treści antyfaszystowskiej. Pomysł nie został niestety zaakceptowany przez władze klubów. W Lublinince powiedziano wprost, że obawiają się reakcji kibiców Motoru. Władze Montexu były zainteresowany dodawaniem do biletów tylko takich ulotek, które zapewniłyby korzyści finansowe (sic!). AZS był najbardziej zainteresowany, jednak postawił warunek że znajdą się jeszcze dwa inne kluby, które do akcji przystąpią.

Jedynym jak do tej pory osiągnięciem było zamieszczenie w zinie *„Hide and seek"* nr 2 ulotki poświęconej walce z rasizmem na lubelskich arenach sportowych. Ale nie poddajemy się i mimo naszej nie największej jak dotąd liczebności myślimy o kolejnych akcjach. Pewne nadzieje można chyba wiązać ze świeżą karierą pierwszoligową klubu Górnik z pobliskiej Łęcznej, choć i wśród kibiców tego klubu jest grupa eksponująca na meczach flagę z rasistowską symboliką, a konkretnie krzyżem celtyckim.

ŁUKASZ i KUBA

Rys. PAŁA

Kibice Dyskobolii Groclin – siła prowincji

Historia kibicowania grodziskiej Dyskobolii ginie w mrokach dziejów. Z opowiadań najstarszych grodziszczan dowiedzieć się można o spektakularnych wyjazdach kibiców na przyczepach ciężarówek, autobusami oraz *banami*. Już wówczas podobno dochodziło do

konfrontacji nie tylko na niwie sportowej, lecz miały one zdecydowanie łagodniejszy przebieg. Z tą tylko różnicą, że najgroźniejszym ówczesnym „sprzętem" była *sztacheta*.

Odkąd Dyskobolia na stałe zagościła na centralnym szczeblu rozgrywek, rozpoczęło się również tworzenie nowoczesnej działalności kibicowskej. Próby zorganizowania klubu kibica podejmowano kilkakrotnie, bez sukcesu. Jeszcze na początku lat 90. wyglądało to bezładnie, ale z czasem było coraz lepiej, wraz z lepszymi wynikami naszej drużyny.

Oprawa spotkań do III ligi włącznie przypominała oględnie mówiąc wesołe spotkania, bynajmniej nie anonimowych alkoholików. Wszystko zaczęło mieć ręce i nogi od momentu, kiedy zaktywizowały się pokolenia wzrastające w duchu pierwszoligowej Dyskobolii i jej wszechobecności. Dzisiejsze nastolatki nie pamiętają, na szczęście, rozgrywek w klasie okręgowej i wyjazdów po pięknych polskich bezdrożach. Dla nich mecze z ligową czołówką to chleb powszedni, a szeroko pojęte kibicowanie to norma. Niewątpliwie ogromną pracę na tym polu wykonały grupy takie jak Młodzieżowcy, miejscowi liderzy ruchu „ultras".

Z czasem pojawiły się liczne flagi, race, balony. Zrobiło się na naszym stadionie kolorowo i sympatycznie. Normą stały się wyprawy kibiców Dyskobolii na spotkania wyjazdowe. Nawet w odległych zakątkach kraju.

Intensyfikacja wszelkich działań wzmogła również poczynania „straszaków", takich jak Świńskie Ryje ze Świńskiego Sektora. Jest to ekipa ściśle związana z periodykiem pod tytułem „Cali Zieloni". Ów powstał wiele lat temu w formie przypominającej bibułę opozycyjną. Od 2003 roku znalazł swoje miejsce w Internecie (http://www.calizieloni.org) i tam prowadzi swą działalność, którą można określić jako rozrywkową. Choć tak naprawdę zależy nam na przekazywaniu pewnych głębszych treści. Zdajemy sobie sprawę, że w tak małym środowisku, wystarczy kilka silniejszych jednostek, by wywrzeć znaczący wpływ na rzeszę odbiorców, to znaczy kibiców. Z obawy przed jakością treści, jakie mogą być przemycane przy okazji kibicowania naszemu ukochanemu klubowi, staramy się propagować bliskie nam od zawsze wartości – tolerancję, akceptację dla odmienności oraz „zdrowy tryb życia"☺. Zależy nam, aby grodziski stadion wolny był od szo-

winizmu, rasizmu i wszelkich „brunatnych" poglądów. Akcje, nazwijmy to informacyjno-edukacyjne, dają pożądane efekty, szczególnie wśród „małolatów". Czasami spotykamy się z brakiem zrozumienia, ale wierzymy, że perswazją można wiele zdziałać.

Kibice w Grodzisku są bardzo nietypową grupą z wielu powodów. Oczywista prowincjonalność wcale nam nie przeszkadza. Paradoksalnie ma ona swoje zalety. W którym bowiem z wielkich miast jest podobny wskaźnik kibiców na przeciętnego mieszkańca? Jest jeszcze inna, nadal rzadka w Polsce sprawa. Mianowicie jest wśród nas bardzo dużo kobiet i dziewczyn, a te, jak wiadomo, łagodzą obyczaje. Również *kindrów*, we wszelkiej rozpiętości wieku jest na naszych sektorach wielu. Wpływa to jeszcze na jakość dopingu, ale stanowi wielki potencjał. Mamy zamiar odpowiednio go zagospodarować.

Celowo nie piszę o żadnych zadymach, bijatykach itp., bowiem nigdy ich wielu nie było, a jeżeli jakieś miały miejsce, to interesowały nas tyle, co zeszłoroczny śnieg.

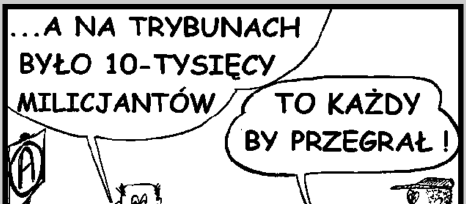
Przyszłość widzimy w jasnych barwach. Bardzo wiele jest nadal do zrobienia, ale kibice grodziscy są zdecydowanie na wznoszącej fali.

UDO TLOMPKE

* * *

Mały słowniczek gwary wielkopolskiej:
bana – pociąg
sztacheta – deska lub kołek z płotu
kinder – no, chyba każdy wie, co to takiego (dzieciak)

Humor według Jana Bartoszka

Tur Turek – stadion wolny od szowinizmu

Turek to średniej wielkości miejscowość w centralnej Polsce, 30 km od Konina, przy trasie Łódź – Poznań. Zamieszkałe przez 31 tysięcy mieszkańców miasto, do tej pory najbardziej znane było z wyśmienitych serków pleśniowych oraz kopalni węgla brunatnego. Od pewnego jednak czasu Turek coraz mocniej zaznacza swoją obecność także na sportowej mapie kraju. Od sezonu 2002/2003 świetnie w drugiej grupie III ligi radzi sobie klub z tego miasta – Miejski Klub Sportowy Tur Turek. A w pierwszym sezonie w III lidze beniaminek z Turku był rewelacją tych rozgrywek.

TROCHĘ HISTORII

Korzenie MKS Tur Turek sięgają drużyny TKS-u Tur Turek czyli Tureckiego Klubu Sportowego. Jego początki sięgają roku 1921, kiedy to na terenie miasta zawiązała się drużyna piłki nożnej. Za oficjalną datę utworzenia klubu przyjmuje się jednak rok 1922. Początkowo działacze borykali się z wieloma problemami. W działalność Tura wstąpił nowy duch dopiero w 1924 r., gdy uzyskał on poparcie wpływowych, miejscowych notabli. W tym samym roku został wybrany pierwszy zarząd Tureckiego Klubu Sportowego. Zainteresowanie piłka nożną w Turku stopniowo rosło. Na mecz przychodziło po tysiąc osób. W tym czasie klub TKS Tur nie posiadał własnego boiska. Swoje spotkania rozgrywał na placu targu miejskiego, na którym dziś znajduje się boisko liceum w Turku. Zawodnicy byli więc zmuszeni do sprzątania terenu gry przed każdym meczem.

Od 1926 roku obok sekcji piłki nożnej w ramach TKS Tur istniały także inne sekcje – lekkoatletyczna i kolarska. Ożywioną działalność klubu przerwał wybuch II wojny światowej. Wielu działaczy i zawodników Tura zginęło na polach bitew oraz w obozach koncentracyjnych.

Zaraz po wojnie, już w lecie 1945 roku, z inicjatywy pozostałych przy życiu członków TKS Tur Turek doszło do szybkiego reaktywowania klubu. Powstało wówczas również kilka innych grup sportowych takich jak: Kolejarz, Spójnia, Ogniwo, OM Tur, Start, Gwardia, Włókniarz. Organizowano je przy pionach związkowych, państwowych i spółdzielczych. Z czasem przetrwały tylko dwa z nich – Włókniarz i Kolejarz (później Turkovia). W 1951 roku TKS Tur upadł z powodu braku odpowied-

nich środków finansowych. Spadkobiercą jego dokonań stał się Włókniarz, z czasem przemianowany na Międzyzakładowy Klub Sportowy Włókniarz–Tur. Ostatecznie w 1967 roku z inicjatywy władz lokalnych oraz przy poparciu działaczy i społeczeństwa nastąpiło jego połączenie z KS Górnik. Powstał Międzyzakładowy Klub Sportowy Tur Turek. Dziś znajduje się pod opieką władz miejskich, stąd też nazwa – Miejski Klub Sportowy Tur Turek.

W roku 2001 klub hucznie obchodził swoje 80-lecie. Największą atrakcją uroczystości był mecz drużyny oldboyów Tura z drużyną „Orłów Górskiego". Na spotkaniu obecny był sam Kazimierz Górski, który z szalikiem Tura na szyi aktywnie obserwował wydarzenia na boisku.

POCZĄTEK DOBREJ PASSY

W owym meczu bramki drużyny „Orłów" bronił reprezentacyjny niegdyś bramkarz, uczestnik Mundialu w Hiszpanii ('82) i Igrzysk Olimpijskich w Montrealu, gracz m.in. Lecha Poznań i Legii Warszawa – Piotr Mowlik. Panu Piotrowi Turek przypadł chyba do gustu, bo już niedługo potem, jako trener objął on drużynę Tura. Pod jego kierownictwem zespół robił systematyczne postępy, a szefostwo dbało o wzmocnienia składu. Klub wtedy zasilili tacy zawodnicy, jak m.in.: Robert Hyży, Mieczysław Kasperkiewicz, Jacek Kanclerowicz, Paweł Kupiński, Arkadiusz Marzyński i Sławomir Sałaciński. W sezonie 2001/2002 Tur występował w rozgrywkach grupy południowej IV ligi. Po dobrym sezonie gracze Tura zameldowali się na pierwszym miejscu w tabeli co skutkowało udziałem w barażach o III ligę. Przeciwnikiem była drużyna Polonii Środa Wielkopolska. W pierwszym, wyjazdowym meczu Tur uzyskał korzystny wynik 1:1. Rewanż na własnym stadionie okazał się prawdziwym świętem piłki nożnej. Obiekt wypełniony był po brzegi, a kibice oszałamiającym dopingiem przez 90 minut, zagrzewali zawodników do walki. W takich okolicznościach gracze Tura nie mogli przegrać. Mecz zakończył się zwycięstwem gospodarzy 2:0. Na stadionie wybuchła huczna feta. Były szampany, sztuczne ognie, śpiewy i gratulacje. Po raz trzeci w powojennej historii Tura, drużyna ta występować miała w III lidze.

KLUB DZIŚ

Obecnie siedziba klubu mieści się przy ulicy Sportowej 3 w Turku. Tam też znajduje się stadion, na którym rozgrywają mecze drużyny MKS-u. Obiekt zarządzany jest przez miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Dysponuje widownią na 2400 miejsc siedzących, z czego 800 to krzesełka. Płyta głównego boiska ma wymiary 107x63 m. Cały czas trwają prace, które wzbogacą stadion 1000-lecia o dwa boiska treningowe.

Tur posiada siedem drużyn w czterech kategoriach wiekowych. Druga drużyna seniorów Tur II gra w klasie okręgowej. Oprócz tego w klubie są drużyny: juniorzy młodsi, trampkarze starsi i młodsi oraz młodzicy starsi i młodsi. Oprócz sekcji piłkarskiej istniała także sekcja motocyklowa, która również może się pochwalić licznymi sukcesami. Od 2003 roku sekcja ta usamodzielniła się i kontynuuje swoją działalność pod nazwą MKS TUR-MOT Turek. Aktualnym prezesem klubu jest Andrzej Opłatek (główny sponsor klubu), a wiceprezesami są Andrzej Kwiatkowski i Leszek Matczak, zaś sekretarzem zarządu jest poseł Marian M. Marczewski. Ponadto w skład zarządu wchodzą:

Andrzej Lichawski i

BENIAMINEK W III LIDZE

I sezon 2002/2003

Pierwszy sezon w III lidze był dla wszystkich wielką niewiadomą. Wiadomo jak ciężki jest los beniaminka. Głośno mówiło się, iż utrzymanie na tym szczeblu będzie dobrym wynikiem. Tymczasem rzeczywistość przerosła oczekiwania wszystkich, zarówno kibiców jak i kierownictwa klubu. Runda jesienna w wykonaniu drużyny z Turku była rewelacyjna. Skazany na porażkę beniaminek w rozgrywkach radził sobie rewelacyjnie. Pomimo małej „zadyszki" w środku, ostatecznie runda jesienna zakończona została piątą lokatą. Tur okazał się rewelacją rozgrywek, radził sobie wyśmienicie, pokonał wielu bardziej doświadczonych przeciwników. Trener Piotr Mowlik doskonale poukładał zespół, który wzmocniony został kilkoma graczami z ligowym doświadczeniem (Dariusz Brzostowski, Łukasz Mowlik i Arkadiusz Świętosławski).

Równie dobrze przebiegła runda wiosenna. Wzmocniona jeszcze kilkoma nowymi piłkarzami (Witek, Zieniuk, Sikora) oraz graczami z rezerw, ekipa z Turku znalazła się tuż za „pudłem", ustępując trzeciemu Chemikowi/Zawiszy Bydgoszcz tylko gorszym bilansem bezpośrednich spotkań. Do klubowej kolekcji dołączyła także Puchar Polski na szczeblu Konińskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W finałowym meczu gracze Tura pokonali przed własną publicznością Olimpię Koło 2:0. Najlepszym graczem rundy jesiennej, jak i całego sezonu, kibice wybrali Roberta Hyżego, strzelca największej liczby goli dla Tura.

Zapewne przed sezonem niewielu wierzyło w to, iż Tur znajdzie się w pierwszej piątce. Tymczasem trener Mowlik zbudował drużynę, z którą musiał się liczyć każdy.

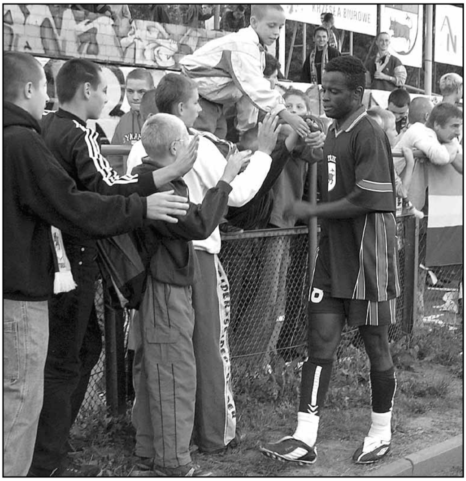
II sezon 2003/2004

Niestety, kolejny sezon to czas, o którym kibice chcieliby jak najszybciej zapomnieć. Rewolucyjne zmiany kadrowe (odejście między innymi kapitana i „dobrego ducha" zespołu – Roberta Hyżego) sprawiły, że sezon zaczął się fatalnie. W 6 kolejnych meczach tylko 1 pkt i z funkcji trenera zrezygnował Piotr Mowlik. Jego następcą został Jacek Machciński. Jego „nietypowe" metody prowadzenia drużyny oraz słabe wyniki (bilans: 1 zw., 1 remis, 3 porażki) sprawiły, że niedługo cieszył się on z posady. Do końca rundy drużynę prowadzili Łukasz Mowlik i Piotr Pietraszek. Mimo że piłkarze robili co mogli, drużyna Tura skończyła rundę na 15. miejscu. W przerwie zimowej od 1 stycznia 2004 r. zatrudniony został nowy trener – Włodzimierz Tylak. Cel postawiony przed nowym szkoleniowcem był jasny: utrzymać Tura w III-ligowym gronie. W drużynie zaszły poważne zmiany. Tura zasilili tacy zawodnicy jak: Zbigniew Robakiewicz, Dawid Andrzejczak, Marcin Kiczyński, Marcin Majewski i Mariusz Zasada. Do drużyny wrócili także jej długoletni kapitan Robert Hyży oraz Sławomir Sałaciński. Mimo iż wiosną postępy w grze były widoczne, to runda skończyła się w sposób, którego wszyscy chcieli uniknąć. Los Tura zależał od wyniku meczów barażowych innych ekip. Na szczęście, los był po stronie Turku. Po wygranej Arki Gdynia w barażu ze Śląskiem Wrocław kibice w Turku mogli się cieszyć z pozostania w gronie III-ligowców.

III sezon 2004/2005

Aktualny sezon ponownie daje wiele powodów do satysfakcji kibicom. Dobrze przeprowadzone zmiany kadrowe (drużynę zasilili: Kossi Sessou z Togo, Łukasz Matusiak i bracia

Kossi Sessou z Togo, jeden z ulubienców kibiców

Nawroccy) oraz wiedza trenerska Włodzimierza Tylaka sprawiły, że drużyna Tura Turek rozkręcała się z meczu na mecz i błyszczała w rozgrywkach rundy jesiennej. Kolejne 11 meczów bez porażki w lidze (od 4 kolejki) sprawiły wiele radości kibicom i wywindowały MKS na 4-5 miejsce na koniec rundy. Mecz w ostatniej kolejce, gdzie pokonany został lider z Torunia, pięknie ukoronował udaną rundę. Do rozpoczęcia rundy rewanżowej zostały tylko dni. Kibice już ostrzą sobie apetyty na kolejne dobre mecze w wykonaniu ich ulubieńców, a po zimowych wzmocnieniach drużyny (Krystian Bolimowski oraz młodzieżowcy: Jacek Pieprzyk, Przemysław Sztybrych i wychowanek Paweł Bednarczyk) coraz częściej zaczynają się zastanawiać, co by było, gdyby... A może tak II liga w Turku?

KIBICE, KIBICE... NAJLEPSI KIBICE

Turek znany jest w III lidze nie tylko z dobrej i skutecznej gry, ale także fantastycznych kibiców. W przeciwieństwie do fanów wielu innych klubów, „sława" kibiców Tura jest jak najbardziej pozytywna. Klub ze Sportowej może się pochwalić jedną z największych meczowych frekwencji. Na stadion w Turku przychodzi regularnie od 1500 do 2500 widzów. Takiej frekwencji mogą pozazdrościć nawet niektóre kluby drugoligowe, a i w pierwszej lidze zdarzają się mecze rozgrywane przy udziale mniejszej liczbie widzów. W każdym razie, jak na polską trzecią ligę, to jest to wynik bardzo dobry. Trybuny podczas meczów Tura są wypełnione całymi rodzinami. Kobiety i dzieci wpuszczane są za darmo. Każdy czuje się tu bezpiecznie, a oglądając zmagania piłkarzy ma możliwość miłego spędzenia czasu. Ochrona na stadionie jest bardziej wynikiem prawnej konieczności niż potrzeby chwili.

O doping w trakcie meczu dba Klub Kibica. Nawet jak drużynie nie wiedzie się najlepiej, piłkarze mogą liczyć na wsparcie ze strony widzów. W Turku zawsze kibicuje się drużynie Tura, a nie przeciwko drużynie przyjezdnej. Kibice dopingują swoją drużynę, ale równie serdecznie witają gości. Doceniają to drużyny i kibice, którym zdarzyło się przebywać na meczu w Turku. Potwierdzenie tego można znaleźć choćby na stronach internetowych klubów, które zawitały do Turku. Na stadionie nie ma obecnego na innych arenach piłkarskich problemu chuligaństwa czy rasizmu. Wszyscy mają nadzieję, że już tak pozostanie. Jak bardzo kibice związani są z klubem świadczyły także wydarzenia z przerwy zimowej obecnego sezonu. Problemy z budżetem klubu oraz napięcia na linii miasto-klub mogły doprowadzić do kryzysu. Kibice nie przyglądali się biernie. Organizowali się, wyrażali swoje opinie i aktywnie walczyli o zażegnanie kryzysowej sytuacji, m.in. poprzez mediacje pomiędzy stronami.

Od 2002 roku drużyna MKS Tur Turek ma także własną stronę internetową. Pod adresem www.tur.turek.net.pl można dowiedzieć się wszystkiego co dotyczy drużyny seniorów i klubu. Są tam wyniki, tabele, komentarze oraz najnowsze wiadomości z życia zespołu. Twórcy strony, przy poparciu włodarzy klubu oraz kibiców, wspierają kampanię „Wykopmy Rasizm ze Stadionów". Na stronach umieszczone jest logo tej akcji oraz banner odsyłający do witryny Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ". Turek, jego kibice i działania związane z klubem są doskonałym przykładem tego, iż mecz piłkarski może być wspaniałym, sportowym świętem i nie musi wiązać się z szowinizmem, rasizmem czy przemocą.

MICHAŁ SZEFFEL
Opracował: A.Z.

Ostrovia Ostrów Wielkopolski – zero polityki

Ostrów Wielkopolski to blisko osiemdziesięciotysięczne miasto w południowej Wielkopolsce, w którym w 1909 roku powstała Ostrovia Ostrów – klub zasłużony dla całego regionu.

Trzon ostrowskich kibiców skupiony jest, poza kibicowaniem Ostrovii, na dopingowaniu drużyny Lecha Poznań, ale silną i zdecydowaną ekipę ma także miejscowy żużel (II liga – Iskra) oraz koszykówka (I liga – Stal). Najważniejszym elementem łączącym wszystkich ostrowskich fanatyków jest sympatyzowanie z ruchem antyfaszystowskim oraz postawa antyrasistowska. Neonaziści nie są mile widziani na ostrowskich obiektach sportowych, nie noszą szalików klubowych, a przede wszystkim muszą się liczyć z siłą, jaką są antyfaszystowscy fani.

Ostrovia nie ma może kolosalnych osiągnięć, o ile dobrze pamiętam, najwyżej wspięła się do II ligi, ale na szczęście ma liczne grono wiernych fanów – bez względu na poziom gry. W tym miejscu należy wspomnieć o przyjaźni kibiców z fanami Górnika Konin, co owocuje wspólnymi wyjazdami na mecze oraz wzajemnym dopingowaniu spotkań z udziałem Ostrovii lub Górnika.

Pisząc o Ostrovii, nie można, jak już wspomniałem, pominąć faktu bardzo zaangażowanego kibicowania drużynie poznańskiego Lecha – bądź co bądź najliczniej odwiedzanego stadionu w Polsce, także przez całe rodziny, stadionu bez awantur i neofaszystowskiej ornamentyki na flagach klubowych. Kibice Ostrovii starają się systematycznie brać

udział w spotkaniach piłkarskich, w których gra drużyna Kolejarza. Ostrów należy do fan-clubu Lecha, posiadając przy tym kilka flag w barwach biało-niebieskich.

Grubą przesadą byłoby nazwanie fanów Ostrovii wielką ekipą antyfaszystów, ale jedno jest pewne: nie ma wśród nich ani jednego nazi-skina i doskonała większość z nich sympatyzuje z poglądami antyrasistowskimi, a to w zupełności wystarczy, by neofaszyści omijali stadion Ostrovii z bardzo daleka… Poniżej przedstawię w skrócie, jak do tego doszło.

Jeszcze nie tak dawno Ostrów był siedliskiem dobrze zorganizowanych bojówek neofaszystowskich, czego wynikiem było śmiertelne pobicie, koncerty skrajnie prawicowych zespołów, napady itp. nieprzyjemne sprawy. Widząc rozwój sytuacji miejscowa młodzież alternatywna w porozumieniu z kibicami, postanowiła ostatecznie rozwiązać ten problem. Zainteresowanie miejscową drużyną wśród nazi-skinów było znikome, tak więc nie było większych kłopotów z przeciągnięciem kibiców na odpowiednią stronę. W rezultacie kilku nalotów na miejsca spotkań dotychczas bezkarnych nazi-skinów i solidnego lania, grupa ta została doszczętnie rozbita – do dnia dzisiejszego.

A jak wygląda sprawa w dniu dzisiejszym? Neofaszyści do teraz się nie pozbierali i problem nazi-skinów w Ostrowie zniknął (miejmy nadzieję) raz na zawsze! Na meczach Ostrovii nikogo nie dziwi widok gości z dredami w klubowych szalikach. Jest grupa osób, która monitoruje ruchy rasistów, a sprawą priorytetową stała się rywalizacja z derbową drużyną **KKS Kalisz**, w której prym wiodą nazi-skini.

OSTROVIA OSTRÓW WIELKOPOLSKI

- **Powstanie:** 1909 r.
- **Barwy:** biało-czerwone (koszulki w pasy)
- **Sukcesy:**
  - trzy sezony w II lidze;
  - mistrz Wielkopolski w 1915 r.;
  - awans do 1/8 Pucharu Polski w 1987 r.;
  - 9-krotny zdobywca Pucharu Polski na szczeblu woj. kaliskiego.
- **Stadion:**
  - liczba miejsc – 15 tysięcy;
  - lokalizacja – ul. Paderewskiego.
- **Adres internetowy:** www.ostroviaostrow.osw.pl

Do sukcesów ludzi związanych z Ostrovią zaliczyć także należy zorganizowanie osiedlowego turnieju piłki nożnej pod hasłem „Wykopmy Rasizm ze Stadionów". Była to impreza, która poruszyła większą część Ostrowa, ściągając drużyny z całego miasta, przy okazji zapełniając w te słoneczne letnie dni całe trybuny. Wyśmienita zabawa z drobnymi upominkami i pucharami za pierwsze trzy miejsca. Aspektem całego turnieju był, oczywiście, przekaz antyrasistowski zauważony i szeroko opisywany przez lokalną prasę.

Miejmy nadzieję, że postawa kibiców Ostrovii Ostrów zaowocuje dalszymi wydarzeniami, które będzie można znów kiedyś opisać. Zachęcam do odwiedzenia Ostrowa i stadionu Ostrovii.

ZERO POLITYKI,
ZERO FASZYZMU
– TYLKO OSTROVIA!

D.C.

Pogoń Prabuty – antyrasistowskie sanatorium

Prabuty to małe miasto położone między Iławą a Malborkiem. Nasza Pogoń gra w pomorskiej lidze okręgowej (czyli V lidze). Mecze mają charakter raczej piknikowy, dlatego też nie ma na naszym stadionie regularnego młyna, a śpiewy zdarzają się okazjonalnie.

Nasz klub, jak chyba większość w Polsce, przeżywa problemy związane, oczywiście, głównie z forsą. W kilku ostatnich sezonach walczyliśmy, by uchronić się przed degradacją z V ligi, a gdyby nie skromne możliwości finansowe, to spokojnie walczylibyśmy o awans do IV ligi. Z ciekawostek, to na trybunach zamiast ławek zamontowano niedawno ok. 300 plastikowych siedzisk i jeśli dodać do tego jeszcze kilka fajnych rzeczy, które zrobiono na stadionie, mamy jeden z sympatyczniejszych obiektów w naszej lidze (bez rewelacji, ale jest już nieźle). Co do spraw kibicowskich zasadniczo w Prabutach chłopaki przychodzą na stadion, by oglądać mecz i żadnego rasizmu tu nie będzie. Frekwencja, w zależności od pogody i rywala, waha się od 100 do 200 osób – choć trafiają się mecze, na które potrafi przyjść i pół tysiąca ludzi.

Nasza grupa liczy około 30 osób: chłopaki z najweselszej dzielnicy miasta – Sanatorium, punkowa załoga z miasta oraz kilku innych zapaleńców. Od czasu do czasu, zarówno u nas jak i na wyjazdach, wspierani jesteśmy przez naszych ziomków z Kwidzyna. Z frekwencją naszej ekipy bywa różnie – czasami są wszyscy, czasami tylko kilka osób. Podkreślam, że nie jesteśmy jakąś zorganizowaną bojówką antyfaszystowskich kiboli. Owszem, jest kilku zapaleńców, ale zdecydowana większość to po prostu chłopacy interesujący się drużyną. Nie trawimy naziolstwa. Gdy cztery sezony temu zjawili się u nas nazi-kibice **Polonii Elbląg**, chętnych do walki z nimi było chyba pół stadionu – tyłki uratowała im policja. Było też kilka starć (wszystkie zwycięskie) z nazi-skinami z **Rodła Kwidzyn**, którzy jadąc do Warszawy na **Legię** mają nieszczęście przesiadać się w Prabutach.

W zeszłym sezonie byliśmy ciekawi postawy kibiców Unii Tczew, z którą to mierzyliśmy się po raz pierwszy. Wbrew oczekiwaniom, w grupie kibiców przyjezdnych nie było żadnych hajlujących, wobec czego zamiast planowanej rywalizacji na pięści była rywalizacja na śpiewy.

Z nazistowskimi fascynacjami u kibiców okolicznych miast bywa różnie. Na przykład jeśli chodzi o kibiców **Jezioraka Iława**, to ponoć nazi-klimaty częściowo im przeszły (to ze względu na te ich zapędy przestałem tam jeździć 2 lata temu). Natomiast **Legia Chełmża**, to zdecydowanie fani nazi-boys.

Z kilku wyjazdów, jakie dotychczas zorga-

nizowaliśmy, największym był Susz – około 80 osób, z czego połowa to nasza oflagowana i rozśpiewana ekipa. W pozostałych brało udział od kilku do kilkunastu osób. Dotychczas nie spotkaliśmy się z przejawami agresji, co najwyżej leciały głupie teksty. Czasami bywało śmiesznie – kiedyś irokez jednego z naszych wzbudził komentarz: *Jezu, Indianie przyjechali*; innym razem, gdy goniliśmy jakiegoś wieśniako-nazi-skina, zza płotu wyskoczyła jego rodzina z grabiami i szpadlami. Poza wyżej wymienionymi – Polonią Elbląg i Unią Tczew – żadna większa ekipa nas nie odwiedziła.

Kibice Pogoni, na fladze znak antyrasistowskich skinheadów SHARP ISkinHeads Against Racial Prejudice

Od dwóch lat organizujemy turniej piłkarski *„Czerwona Kartka dla Nietolerancji*. W ostatnim brało udział 5 drużyn: chuligani, punki, hip-hopowcy oraz ekipy z Kwidzyna i Działdowa. Wygrali ci ostatni. Zimą planujemy turniej halowy. Do niedawna mieliśmy zajebistą knajpę (co tydzień koncert), niestety padła i teraz pod względem kulturalno-towarzyskim panuje marazm.

I to by było o nas chyba wszystko. Pozdrowienia dla Wkry Żuromin, anty-nazi fanów Polonii Warszawa, Hetmana Białystok, Oi! skins Arki Gdynia i wszystkich piłkarskich antyfaszystów.

ANDRZEJ
(kontakt przez redakcję)

Miejski Klub Sportowy Pogoń Prabuty
82-550 Prabuty, ul. Jagiełły 34

Pogoń Prabuty swój początek bierze z roku 1947 kiedy to zostaje zarejestrowany Ludowy Klub Sportowy Pług w klasie C i B. W roku 1949/50 klub Pług przechodzi do Federacji Związków LZS i rejestruje się pod nazwą Unia w klasie A. Swoje mecze rozgrywa na boisku Sanatorium Przeciwgruźliczego. W latach 1948-1950 na terenie miasta powstają następujące kluby piłkarskie: Unia, Start i LZS. W tym samym czasie w Prabutach stacjonowała jednostka wojskowa w której był klub piłkarski CWKS. Po dwóch latach działalności w 1952 roku Unia i Start łączą się i zostaje zarejestrowany Kolejowy Klub Sportowy Kolejarze. Dopiero w latach 1951-1952 rozpoczęto budowę boiska przy ulicy Jagiełły, który jest siedzibą klubu do chwili obecnej. W roku 1957 na wniosek Jana Hiszczyńskiego klub zmienia nazwę na Pogoń. Jan Hiszczyński pochodził się spod Lwowa, a tamtejsza Pogoń, mająca pogoń (czyli postać rycerza na koniu) w herbie należała do najlepszych klubów w Polsce. Klub przyjmuje nazwę KKS Pogoń.

W 1973 roku urodził się pomysł na wybudowanie trybun i rozpoczyna się usypywanie wału. Piłka nożna towarzyszy klubowi od samego początku. Drużyny piłkarskie grały z różnym szczęściem w ligowej rywalizacji. Do największych sukcesów można zaliczyć:

- 1961 – juniorzy wygrywają mistrzostwa województwa olsztyńskiego, w finale pokonują OKS Olsztyn;
- 1988 – pierwsze miejsce w województwie elbląskim w Pucharze Polskim;
- 1988/89 – awans seniorów do ligi międzywojewódzkiej;
- 1987/88 – pierwsze miejsce w lidze okręgowej juniorów;
- 1996/97 – awans w do ligi okręgowej z A klasy.

Na podstawie: Grzegorz Kasprzak *„Historia i działalność klubu sportowego MKS Pogoń Prabuty w latach 1947-2001"*.

Monitoring przejawów rasizmu i szowinizmu na polskich stadionach piłkarskich

ROK 2002

WRZESIEŃ

TARNOBRZEG. 22 września grupa zamaskowanych nazi-kibiców **Siarki Tarnobrzeg** napadła na alternatywną młodzież ekologiczną rozchodzącą się do domów po manifestacji antycyrkowej. Atak miał podłoże szowinistyczne – neofaszyści, w tym i nazi-kibice, nienawidzą osób w jakikolwiek sposób odstających od ich *„normy polskości"*.

WARSZAWA. 22 września podczas spotkania pierwszej ligi piłki nożnej Legia Warszawa – **Odra Wodzisław**, wodzisławscy nazi-kibice wywiesili na płocie okalającym boisko flagę z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*, używanym powszechnie przez nazi-kibiców.

CHEŁM. 28 września podczas meczu 11 kolejki IV ligi piłki nożnej pomiędzy **Chełmianką Chełm** a **Unią Hrubieszów** doszło do wielkich starć pomiędzy „kibicami" obu klubów, najpierw pod stadionem gospodarzy, a następnie na terenie miasta. W starciach zostało rannych pięciu policjantów, czterech szalikowców trafiło do szpitala. Doszczętnie zdemolowany został również autokar kibiców Unii. Wśród uczestników bójek prym z obu stron wiedli nazi-kibice oraz sprzymierzeni z chełmianami nazi-skini z **Motoru Lublin**.

GDYNIA. 29 września podczas czwartoligowego meczu piłki nożnej **Bałtyk Gdynia** – Gryf Słupsk wszechobecna była symbolika faszystowska. Nazi-kibice Bałtyku wywiesili flagę z napisem *„Pełni nienawiści. Skinheads"* i swastyką. „Kibice" Bałtyku także wielokrotnie wcześniej manifestowali swoje neonazistowskie poglądy.

PAŹDZIERNIK

OPOLE. 6 października podczas meczu trzeciej ligi piłki nożnej pomiędzy **Odrą Opole** a Zagłębiem Sosnowiec rasistowscy „kibice" miejscowego klubu wywiesili flagę z napisem *„Aryjscy Chuligani"*. Flaga ta notorycznie pojawiała się na meczach Odry Opole.

WODZISŁAW ŚL. 20 października podczas meczu I ligi **Odra Wodzisław** – Wisła Kraków, nazi-kibice Odry eksponowali flagę z krzyżem celtyckim, symbolem *białej siły*, międzynarodowych znakiem neofaszyzmu.

JAWORZNO. 21 października, w trakcie pierwszoligowego meczu między **Garbarnią Szczakowianką Jaworzno** a Widzewem Łódź, na stadionie pojawił się transparent *„Al.-Kaida"*. Jego zdjęcie, które znalazło się w lokalnej prasie, wywołało wielki skandal i reakcje powołanych do tego służb. Szefem miejscowych nazi-szalikowców i stadionowej bojówki nazwanej **Al-Kaida** był Mirosław J., który wielokrotnie brał udział w ulicznych awanturach i pobiciach. Zatrzymany on został przez Centralne Biuro Śledcze, po tym jak 16 września wspólnie z kilkoma innymi napastnikami brał udział w najściu na nocny klub w Mysłowicach, w trakcie którego m.in. napastnicy zgwałcili kobietę zatrudnioną tam tancerkę. Mirosławowi J. grozi wyrok do 12 lat więzienia. *„Bierzemy odpowiedzialność za wszystkie afisze i flagi wywieszane na stadionie, gdy gra nasza drużyna. Zauważyliśmy ten bulwersujący napis. Wywieszanie takiego baneru jest wielką kompromitacją, jednak chcieliśmy uniknąć zrywania transparentu. Po meczu spotkaliśmy się z przedstawicielami kibiców. Wytłumaczyliśmy, że negatywne konsekwencje cudzej głupoty poniesie Szczakowianka. Doszło do porozumienia. Obiecali w przyszłości nie eksponować takich treści"* – stwierdził Jerzy Frenkiel, dyrektor KS Garbarnia Szczakowianka.

WARSZAWA. 25 października, w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy **Legią Warszawa** a Widzewem Łódź, doszło do bójek pomiędzy kibicami obu klubów. prowokowane one zostały przez antysemitów ze stolicy, którzy zaprezentowali najpierw ułożony z kartonów napis *Witamy w piekle*, a na początku drugiej połowy meczu hasło *„Arbeit macht frei"* (praca czyni wolnym – napis taki widniał na bramie hitlerowskiego obozu zagłady w Auschwitz). Zdarzenie odbiło się szerokim echem nie tylko w Polsce, gdyż na mecz, w charakterze gościa, zaproszony został ambasador Izraela, Szewach Weiss. Polski Związek Piłki Nożnej nałożył na oba kluby wysokie kary, również finansowe, Legia zapłacić miała za rasistowskie wybryki swych kibiców 50

tysięcy złotych. Prezes PZPN, Michał Listkiewicz, zapowiedział zdecydowaną walkę z rasizmem na stadionach, w bliskiej współpracy ze Stowarzyszeniem „NIGDY WIĘCEJ”. Incydent miał miejsce w trakcie Tygodnia Akcji Futbol Przeciwko Rasizmowi w Europie pod hasłem „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”.

ŁÓDŹ. 26 października w trakcie spotkania o Puchar Polski w piłce nożnej pomiędzy **ŁKS Łódź** a **Śląskiem Wrocław** łódzcy nazi-kibice wywiesili flagę z symbolem **Ku Klux Klanu**, natomiast „kibice” Śląska, wśród których od lat jest wielu rasistów, flagę z napisem: *„Skinheads”*.

WARSZAWA. 29 października, w czasie meczu **Legia Warszawa** – Schalke 04 Gelsenkirchen, w ramach Pucharu UEFA w piłce nożnej, czarnoskórzy piłkarze gości - Emile Mpenza, reprezentant Belgii, oraz Gerald Asamoa, reprezentant Niemiec, byli wielokrotnie obrzucani przez rasistowskich „kibiców” Legii głośnymi rasistowskimi wyzwiskami i obrażani naśladowaniem odgłosów małp. Służby porządkowe warszawskiego klubu nie reagowały. W odpowiedzi na te wydarzenia podczas meczu rewanżowego w Gelsenkirchen kibice Schalke 04 z Schalker Fan-Initiative wyeksponowali 10-metrowy, dwujęzyczny, polsko-niemiecki, transparent *Dobra atmosfera zamiast rasizmu* z symbolami obu klubów, a przed meczem kapitan Schalke 04 - Tomasz Wałdoch zaapelował do kibiców o poparcie dla postawy antyrasistowskiej.

LISTOPAD

LUBLIN. 6 listopada w trakcie meczu Pucharu Polski w piłce nożnej **Motor Lublin** – Cracovia Kraków, lubelscy pseudokibice, w dużej części rasiści i nazi-skini, wszczęli burdy na stadionie i poza nim. Policja zatrzymała 32 sprawców zajść.

TARNOBRZEG. 9 listopada grupa nazi-kibicow **Siarki Tarnobrzeg** dotkliwie pobiła aktywistę Grupy Anty-Nazistowskiej z Gościeradowa. W tym dniu, w rocznicę Nocy Kryształowej, obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem. Z tego też powodu faszyści, spodziewający się, wzorem ubiegłych lat, wzmożonej aktywności młodzieży antyrasistowskiej, urządzili „patrolowanie” miasta. Napad miał podłoże szowinistyczne – pobity wyróżniał się swym nieszablonowym wyglądem zewnętrznym.

KRAKÓW. 14 listopada podczas meczu Pucharu UEFA pomiędzy **Wisłą Kraków** a FC Parma, „kibice” gospodarzy wywiesili na ogrodzeniu okalającym boisko 10 metrowy transparent *„Misiek jesteśmy z tobą – SHARKS – chwdp”*. Był to swoisty hołd złożony jednemu z „kibiców” Wisły, ps. *Misiek*. 20 października 1998 roku podczas pucharowego meczu Wisła – Parma trafił nożem, rzuconym z trybun, włoskiego piłkarza, Dino Baggio. Zawodnik Parmy został ranny w głowę. Prowokacyjny transparent został usunięty dopiero w 63

minucie meczu. Jednak także w tym samym meczu dały znać o sobie także nieszowinistyczne siły na stadionie Białej Gwiazdy. Za jedną z bramek przez cały mecz wisiała antyrasistowska flaga: *„Wisła Kraków SSA Stop Rasizmowi”*. Flaga ta wisiała także na meczu ligowym rozgrywanym w Krakowie pomiędzy Wisłą Kraków a Wisłą Płock, kilka dni wcześniej.

BYTOM. 17 listopada podczas spotkania IV ligi piłki nożnej **Szombierki Bytom** – Raków Częstochowa nazi-kibice Szombierek wywiesili flagę z neofaszystowskim symbolem krzyża celtyckiego, międzynarodowym „godłem” *białej siły*.

WROCŁAW. 17 listopada w trakcie meczu II ligi piłki nożnej pomiędzy **Śląskiem Wrocław** a Górnikiem Polkowice rasistowscy „kibice” Śląska wywiesili flagę z krzyżem celtyckim, symbolem *białej siły*, stosowa-

nym powszechnie przez rasistów. Symbolika faszystowska jest częstym zjawiskiem na meczach z udziałem Śląska Wrocław.

KATOWICE. 23 listopada, podczas meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy **GKS Katowice** a **Polonią Warszawa**, część miejscowych „kibiców" przy każdym dojściu do piłki czarnoskórego zawodnika Polonii, Emmanuela Ekwueme, wydawała z siebie odgłosy mające naśladować małpę. Natomiast warszawscy nazi-kibice wywiesili flagę z wyraźnie wyeksponowanym symbolem trupiej czaszki, identycznej jaką używały w czasie drugiej wojny światowej jednostki **SS**. Współcześnie stosują ją jako swój symbol neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis ***Adolf Hitler*** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „a" i „h" zajmują w alfabecie).

KRAKÓW. 28 listopada podczas meczu Pucharu UEFA pomiędzy **Wisłą Kraków** a Schalke 04 Gelsenkirchen dali o sobie ponownie znać rasistowscy „kibice" gospodarzy, którzy wywiesili flagę z rasistowskim symbolem krzyża celtyckiego.

ŁÓDŹ. 28 listopada internetowy serwis www.forumznak.org.pl opisał antysemicką stronę internetową opluwającą klub Widzew Łódź. Już tylko jej oprawa graficzna obfitowała w druty kolczaste, zdjęcia pomordowanych więźniów obozów koncentracyjnych czy synagogi przedstawionej jako siedziba klubu. Treść pełna była rasistowskich inwektyw. Strona mieściła się najpierw na serwerze Wirtualnej Polski, a po blokadzie przez administratora tej sieci przeniosła się na serwer zagraniczny. Lokalni dziennikarze zainteresowali sprawą policję i prokuraturę, które obiecały zająć się sprawą.

ROK 2003

STYCZEŃ

WARSZAWA. W sygnowanym na 25 stycznia numerze pisma kibiców Polonii Warszawa ***„Polonia Ole!"*** redakcja opublikowała kartkę pocztową od zaprzyjaźnionego „kibica" z Iławy, z napisem *„Polonia + Jeziorak"* i rysunkiem krzyża celtyckiego. Kibice **Jezioraka Iława** znani są ze swoich rasistowskich poglądów.

LUTY

PRAGA. 9 lutego rasistowscy „kibice" obecni wśród grupy sympatyków Cracovii, która wybrała się do Czech na mecz sparingowy Victoria Žižkov – **Cracovia Kraków**, wywiesili na płocie oddzielającym boisko od trybun dwie szowinistyczne flagi – jedną z napisem: *„Cracovia"* i krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*, oraz drugą, z popularną wśród rasistów „konfederatką", symbolem używanym współcześnie między innymi przez **Ku Klux Klan**. Jest to o tyle zaskakujące, że w Polsce sympatycy „pasów" nie kojarzą się raczej ze skrajnie prawicowymi fascynacjami. Natomiast zaprzyjaźniona z Cracovią **Victoria Žižkov** to klub od lat powszechnie znany z neonazistowskich sympatii dużej części swoich „kibiców".

MARZEC

WARSZAWA. 11 marca podczas meczu **Legia Warszawa –** Wisła Płock na jednym z ogrodzeń wokół boiska stołeczni „kibice" wywiesili transparent *„Ultras Legia"* – z trupią czaszką, identyczną jakiej używały w czasie drugiej wojny światowej jednostki **SS**. Współcześnie stosują ją neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis ***Adolf Hitler*** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „a" i „h" zajmują w alfabecie). Flaga ta była obecna podczas kilku kolejnych meczów Legii.

OPOLE. 28 marca podczas meczu eliminacyjnego Młodzieżowych Mistrzostw Europy w piłce nożnej drużyn U-21 pomiędzy Polską a Węgrami rozgrywanego

na stadionie **MKS Odra Opole**, na płocie okalającym boisko wisiała rasistowska flaga **Ku Klux Klanu** z podpisem *„KKK Mississippi Odra Opole"*.

CHORZÓW. 29 marca podczas meczu eliminacyjnego Mistrzostw Europy w piłce nożnej pomiędzy reprezentacjami Polski i **Węgier** w części stadionu zajmowanej przez kibiców drużyny przyjezdnej wyeksponowany był transparent z krzyżem celtyckim, symbolem *białej* siły, międzynarodowych znakiem neofaszyzmu. Służby porządkowe nie interweniowały.

KWIECIEŃ

BIAŁYSTOK. 14 kwietnia podczas meczu III ligi pomiędzy **Jagillonią Białystok** a Legionovią Legionowo, nazi-kibice z Białegostoku wyeksponowali na ogrodzeniu okalającym murawę boiska flagę z symbolem *Totenkopf*, trupią czaszką znaną z esesmańskich mundurów z czasów II Wojny Światowej. Obecnie jest to symbol skrajnie faszystowskiej organizacji terrorystycznej **Combat 18**.

JAWORZNO. 17 kwietnia Abel Salami, nigeryjski piłkarz Garbarni Szczakowianka Jaworzno, został zaatakowany przez 19-letniego mieszkańca miasta. Piłkarz przyjechał na przegląd samochodu (wcześniej ktoś mu pociął koła nożem) do stacji obsługi pojazdów PKM w Jaworznie. Doszło do kłótni z będącym tam młodym mężczyzną. W pewnym momencie rasista zaatakował Nigeryjczyka gazem. Piłkarzowi pomogli mechanicy, m.in. Marek Zaborowski, który do niedawna był kierownikiem drużyny Garbarni. Napastnik został zatrzymany. Przed sądem będzie odpowiadał za czynną napaść, grozi mu do 10 lat więzienia. – *„Ten psychopata właśnie wracał od kolegi. Pobił Abla, a potem poszedł pożyczyć książkę…* **„Mein Kampf„** ***Adolfa Hitlera***. *Teraz siedzi w areszcie. Mam nadzieję, że szybko z niego nie wyjdzie"* – powiedział Tadeusz Fudała, prezes klubu, do którego należy stacja obsługi. Salami po opatrzeniu przez lekarza wrócił do domu.

WARSZAWA. 19 kwietnia w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej **Polonia Warszawa** – Zagłębie Lubin na ogrodzeniu okalającym boisko wisiała flaga: *„Fanatics Polonia"* – z trupią czaszką, identyczną jakiej używało **SS**, a współcześnie neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis **Adolf Hitler** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „a" i „h" zajmują w alfabecie). Flaga ta była obecna podczas meczów warszawskiej drużyny już od miesięcy.

WODZISŁAW ŚL. 19 kwietnia podczas pierwszoligowego meczu piłki nożnej pomiędzy **Odrą Wodzisław Śl.** a Legią Warszawa, między flagami w klubowych barwach, które powiewały wśród grupy wodzisławskich „kibiców", znajdowała się również flaga z krzyżem celtyckim, znakiem *białej siły*, używanym powszechnie przez rasistów.

WRONKI. 19 kwietnia na meczu wyjazdowym **Lecha Poznań** z Amicą Wronki „kibice" drużyny gości, którzy przybyli na spotkanie z Piły wyeksponowali na płocie wokół boiska flagę z krzyżem celtyckim (symbolem *białej siły*) oraz napisem *„Legion Piła. Krew Naszej Rasy"*.

WARSZAWA. 25 kwietnia podczas meczu I ligi pomiędzy **Legią Warszawa** a GKS Katowice „kibice" stołecznego klubu wywiesili na płocie flagę z napisem *„Ultras Legia"* z symbolem neonazistowskiej organizacji **Combat 18** (gdzie 1 i 8 oznacza litery „A" i „H", czyli **Adolf Hitler**).

KRAKÓW. 26 kwietnia w trakcie meczu ekstraklasy Wisła Kraków – Amica Wronki doszło do spięcia pomiędzy Kalu Uche, nigeryjskim zawodnikiem drużyny gospodarzy, a obrońcą zespołu gości, **Markiem Zieńczukiem**. W jego wyniku Uche opluł gracza z Wronek. *„Z Kalu Uche przeprowadzona została rozmowa wyjaśniająca, podczas której nasz zawodnik stwierdził, iż wielokrotnie w czasie meczu był prowokowany rasistowskimi wypowiedziami graczy Amici Wronki, m.in. przez piłkarza z numerem »7«* (Marek Zieńczuk – dop. red.). *Żadne słowa nie usprawiedliwiają jednak czynu Uche. Zachowanie naszego zawodnika było naganne, obojętnie w jaki sposób był prowokowany* – stwierdził prezes Wisły Bogdan Basałaj – *Kalu jest już u nas prawie dwa lata i dał się poznać jako spokojny piłkarz* – podkreślił prezes Basałaj i dodał, że nie wierzy, iż Nigeryjczyk opluł rywala bez powodu.

RZESZÓW. 26 kwietnia podczas meczu 25 kolejki IV ligi piłki nożnej pomiędzy **Resovia Rzeszów** i Pogoni Leżańsk rasistowscy kibice drużyny gospodarzy zaprezentowali dużą flagę z antysemickim hasłem *„Łowcy Pejsów – Resovia"*.

MAJ

LUBIN. 10 maja podczas pierwszoligowego spotkania Zagłębie Lubin – **Lech Poznań** w sektorze stadionu zajmowanym przez nazi-skinów z Piły, którzy przyjechali z kibicami z Poznania, na płocie, wywieszona była flag z napisem *„Legion Piła. Krew Naszej Rasy"* oraz krzyżem celtyckim będącym symbolem *białej siły*.

WODZISŁAW ŚL. 17 maja w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy **Odrą Wodzisław** a KSZO Ostrowiec Świętokrzyski, „kibice" gospodarzy wywiesili na jednym z ogrodzeń, oddzielających trybuny od płyty boiska, transparent z krzyżem celtyckim – rasistowskim symbolem *białej siły* (white power).

LUBLIN. 19 maja na meczu III ligi **Motor Lublin** – Kolporter Korona Kielce, na ogrodzeniu oddzielającym boisko od stadionowych trybun miejscowi nazi-kibice wywiesili transparent z krzyżem celtyckim (rasistowskim symbolem *białej siły*) i napisem *„Motor Lublin"*.

KRAKÓW. 31 maja w trakcie spotkania I ligi **Wisła Kraków** – Widzew Łódź nazi-kibice, obecni wśród sympatyków drużyny gospodarzy, wyeksponowali transparenty z popularną wśród rasistów „konfederatką", symbolem rasistowskiego Południa w Wojnie Secesyjnej w XIX wieku w USA, a współcześnie używaną np. przez **Ku Klux Klan**.

ZABRZE. 31 maja podczas meczu ekstraklasy piłki nożnej pomiędzy Górnikiem Zabrze a **Lechem Poznań** polscy nazi-kibice z drużyny z Poznania przywieźli ze sobą flagę z rasistowskim krzyżem celtyckim, symbolem *białej siły*, i transparent z napisem *„Legion Piła. Krew Naszej Rasy"*.

CZERWIEC

LUBIN. 3 czerwca podczas meczu 30 rundy rozgrywek pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy Zagłębiem Lubin a **Legią Warszawa** wśród flag przywiezionych przez kibiców drużyny przyjezdnej znalazła się flaga *„Ultras Legia”* z symbolem *Totenkopf* – charakterystycznej trupiej czaszki, używanej przez hitlerowskie formacje **SS**, a współcześnie przez neohitlerowską terrorystyczną organizację **Combat 18** (cyfry „1” i „8” to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany” napis ***Adolf Hitler*** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „a” i „h” zajmują w alfabecie).

WARSZAWA. 3 czerwca w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej **Polonia Warszawa** – GKS Dospel Katowice doszło do incydentu wywołanego przez grupkę „nazi-kibiców” drużyny gospodarzy, kojarzoną z incydentami rasistowskimi. Podczas zdarzenia doszło do spalenia flagi Unii Europejskiej, w trakcie którego jego sprawcy skandowali również *„Unia, Unia pali się”*. Antyunijne wystąpienia były w tym czasie (kilka dni przed referendum nt. przyjęcia Polski do UE) główną formą aktywności krajowej skrajnej prawicy.

RADZYŃ PODL. 4 czerwca podczas meczu 31 kolejki IV ligi piłki nożnej pomiędzy drużynami **Orląt Radzyń** i Unii Bełżyce doszło do akcji antyunijnej, przeprowadzonej przez członków **Narodowego Odrodzenia Polski**, partii powszechnie uważanej za neofaszystowską. W trakcie tej akcji aktywiści NOP skandowali antyunijne hasła i rozprowadzali ulotki oraz pismo swojej partii ***„ABC Wiadomości”***. W okresie poprzedzającym referendum nt. przyjęcia Polski do Unii Europejskiej antyunijne wystąpienia były głównym polem aktywności skrajnej prawicy w Polsce.

ŁĘCZNA. 15 czerwca w trakcie pierwszego meczu barażowego o grę w pierwszej lidze pomiędzy **Górnikiem Łęczna** a Zagłębiem Lubin, „kibice” miejscowej drużyny wywiesili na ogrodzeniu okalającym boisko biało-czerwoną flagą z symbolem celtyckiego krzyża, rasistowskiego znaku *białej siły*.

SIERPIEŃ

GDYNIA. 2 sierpnia podczas meczu II rundy Pucharu Polski w Piłce Nożnej (1/16 finału) pomiędzy Arką Gdynia a **Wisłą Kraków** nazi-kibice z Krakowa wywiesili na ogrodzeniu oddzielającym ich od murawy boiska transparent z napisem: *„Wi**SS**ła”*. Faszystowski transparent został usunięty na żądanie obserwatora PZPN. W trakcie meczu doszło też do burd. Tuż po jego rozpoczęciu policjanci zostali zaatakowani kamieniami przez ponad 300-osobową grupę kibiców. Byli to głównie fani, „zaprzyjaźnionej” z Wisłą, **Lechii Gdańsk**, znani ze swego rasistowskiego nastawienia. Zatrzymano 107 osób pod zarzutem zakłócania spokoju i porządku publicznego. Mały one w trybie przyspieszonym stanąć przed Sądem Grodzkim.

ŻARY. 2 sierpnia po meczu II rundy Pucharu Polski w Piłce Nożnej Promień Żary – **Górnik Zabrze** zabrzańscy „kibice” obrzucili kamieniami na dworcu kolejowym uczestników festiwalu Przystanek Woodstock, których wygląd uznali za nieprzystający do ich *„wzorców polskości”*. Tego rodzaju szowinistyczne ekscesy są stałym elementem zachowań rasistowskich pseudokibiców. Bójce zapobiegła policja.

KATOWICE. 8 sierpnia podczas meczu I ligi piłki nożnej **Dospel GKS Katowice** i Grodzisk Dyscobolia Grodzisk Wlkp. „kibice” drużyny gospodarzy wywiesili transparent *„Gladiators”* z wizerunkiem *Toten Kopf*, charakterystycznej czaszki, którą nosili na swych mundurach hitlerowscy zbrodniarze z **SS**.

WRONKI. 9 sierpnia w trakcie meczu Amica Wronki – **Polonia Warszawa** „fani” drużyny przyjezdnych wywiesili na stadionowym płocie flagę: *„Fanatics Polonia”* – z trupią czaszką, identyczną jakiej używało **SS** (tzw. *Totenkopf)*, a współcześnie neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany” napis ***Adolf Hitler*** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „a” i „h” zajmują w alfabecie).

WODZISŁAW ŚL. odczas meczu **Odry Wodzisław** z Legią Warszawa policja zarekwirowała nazi-kibicom gospodarzy kilka flag z rasistowskim symbolem krzyża celtyckiego, znaku *białej siły* (white power). Flagi zostały złożone w depozycie, a o ich ostatecznym losie zadecydować mieli przedstawiciele policji po spotkaniu z działaczami klubu. Policja interweniowała na wniosek obserwatora PZPN. W poprzednim sezonie ligowym, 2002/2003, piłkarze Odry kilkakrotnie wbiegali na murawę dzierżąc w dłoniach wspominane flagi.

BRUKSELA. 13 sierpnia na stadionie Anderlechtu w Brukseli podczas pierwszego meczu drugiej rundy eliminacji Ligi Mistrzów, pomiędzy Anderlechtem Bruksela a **Wisłą Kraków**, doszło do incydentu na tle rasistowskim. Prowodyrami zajścia byli kibice (?) Wisły Kraków, którzy wydawali z siebie charakterystyczne buczenie mające przypominać odgłosy małp. Robili tak ilekroć był przy piłce czarnoskóry napastnik belgijskiej drużyny Aruna Dindane. Krakowscy nazi-kibice skandowali także *„Anderlecht! Jude! Jude! Jude!”*. W październiku UEFA nałożyła na Wisłę karę wysokości 10 tysięcy franków szwajcarskich, za rasistowskie zachowanie pseudo-kibiców.

WRONKI. 15 sierpnia podczas pierwszoligowego meczu w piłce nożnej Amika Wronki – **Lech Poznań** „kibice" gości wywiesili wśród swoich flag transparent z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły* używanym powszechnie przez neofaszystów. Na fladze, własności fan clubu Lecha z Piły, oprócz krzyża celtyckiego widnieje ponadto napis *„Legion Piła. Krew Naszej Rasy"*.

WARSZAWA. 16 sierpnia na pierwszoligowym meczu piłki nożnej Legia Warszawa – **Górnik Łęczna** rasiści, którzy przyjechali z kibicami gości wywiesili na płocie okalającym boisko flagę z krzyżem celtyckim, symbolem *white power* (białej siły). Flaga ta bywa często obecna na meczach reprezentacji narodowej.

ZDUŃSKA WOLA. 20 sierpnia podczas meczu III ligi piłki nożnej pomiędzy **Protectorem Pogonią Zduńska Wola** a Zniczem Pruszków nazi-kibice obrzucili rasistowskimi wyzwiskami czarnoskórego zawodnika Znicza, Adenija Agbejule. Był to kolejny już rasistowski atak na polskich stadionach, którego obiektem był ten nigeryjski futbolista.

WARSZAWA. 24 sierpnia w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy **Polonią Warszawa** a Legią Warszawa doszło do antysemickiego incydentu, którego sprawcami była grupa „nazi-kibiców" drużyny gospodarzy. Wywiesili oni flagę z wizerunkiem Kazimierza Deyny i napisem *„Deyna Pogarda"* oraz

gwiazdą Dawida – utworzoną z litery „y" w nazwisku najlepszego piłkarza w historii Legii Warszawa. Tuż po rozpoczęciu drugiej połowy spotkania ta sama grupa obrzuciła kamieniami i butelkami lożę honorową stadionu. W wyniku tej napaści ranny w głowę został Krzysztof Kosedowski, były wielokrotny reprezentant Polski w boksie. W wyniku ataku musiał on skorzystać z pomocy lekarskiej. Porządek przywróciła dopiero zdecydowana interwencja ochrony. Na Polonię została nałożona przez PZPN kara finansowa w wysokości 10 tysięcy złotych.

KATOWICE. 28 sierpnia w trakcie meczu o Puchar UEFA pomiędzy **Dospelem GKS Katowice** a Cementarnicą Skopje nazi-kibice wywiesili flagę z napisem *„Gladiators"* i hitlerowskim znakiem *Totenkopf* (trupią czaszką), współcześnie symbolem terrorystycznej organizacji rasistowskiej **Combat 18** (1 i 8 oznacza litery „a" i „h" – inicjałami **Adolfa Hitlera**) oraz transparent z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły* i hasłem *„White Boys 88"* (liczba 88 to „zaszyfrowany" hitlerowski salut *„heil Hitler"* od ósmej pozycji litery „H" w alfabecie).

GRODZISK WLKP. 30 sierpnia w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej Dyskobolia Groclin Grodzisk Wielkopolski – **Polonia Warszawa**. Nazi-kibice z Warszawy po raz kolejny wywiesili flagę z symbolem *Totenkopf* – charakterystycznej trupiej czaszki używanej przez hitlerowskie formacje **SS**, a obecnie przez **Combat 18**, terrorystyczną organizację neonazistowską powstałą w Wielkiej Brytanii, a swoje oddziały posiadającą również w Polsce.

WRZESIEŃ

PROSZOWICE. 7 września podczas trzecioligowego meczu piłki nożnej pomiędzy Proszowianką Proszowice a **Kolporterem Koroną Kielce** rasistowscy „kibice" z Kielc wywiesili na okołoboiskowym ogrodzeniu flagę z rasistowskim hasłem *„Biały honor. Biała duma. Korona Kielce"*.

SZCZECIN. 7 września w trakcie spotkania II ligi piłki nożnej pomiędzy Pogonią Szczecin a Ruchem Chorzów doszło do incydentu z udziałem piłkarza drużyny gospodarzy, Brazylijczyka Sergio Bataty. Po strzeleniu przez jego zespół wyrównującego gola Brazylijczyk w geście radości zdjął koszulkę Pogoni i zaprezentował podkoszulek, na którym według działacza Ruchu wymalowany był portret **Osamy bin Ladena**. Batata twierdził, iż *„To nie był żaden Bin Laden, tylko patron jednego z brazylijskich klubów"*. Jednak działacze Wydział Dyscypliny Polskiego Związku Piłki Nożnej nie dali temu wiary i ukarali piłkarza grzywną w wysokości 1000 złotych.

OPOCZNO. 13 września w trakcie meczu piłkarskiej II ligi między **Stasiakiem Opoczno** i ŁKS Łódź opoczyńscy nazi-skini obecni wśród kibiców drużyny gospodarzy spotkania wywiesili na ogrodzeniu okalającym murawę boiska transparent z symbolem „ręki z mie-

czem" – znakiem przedwojennych polskich faszystów, a współcześnie używanym przez **Narodowe Odrodzenie Polski**, partię powszechnie uznawaną za neofaszystowską.

KATOWICE. 20 września w trakcie meczu I ligi piłki nożnej **Dospel GKS Katowice** – Polonia Warszawa nazi-kibice drużyny gospodarzy wywiesili na ogrodzeniu oddzielającym murawę boiska od stadionowych trybun transparent z napisem *„Gladiators"* i z wizerunkiem *Toten Kopf*, charakterystycznej czaszki, którą nosili na swych mundurach nazistowscy zbrodniarze z **SS**.

WROCŁAW. 27 września na trzeciligowym meczu rozgrywanym pomiędzy drużynami **Śląska Wrocław** i Polonii Bytom „kibice" Śląska, których bardzo aktywną i agresywną część stanowią od lat rasiści, wywiesili na okołoboiskowym ogrodzeniu flagę z napisem: *„Skinheads"*.

KIELCE. 30 września podczas meczu o Puchar Polski w piłce nożnej pomiędzy **Kolporterem Koroną Kielce** a Legią Warszawa miejscowi nazi-kibice wywiesili flagę z rasistowskim napisem *„Biały honor, biała duma"*.

PAŹDZIERNIK

ŚWIDNIK. 4 października w trakcie meczu IV ligi piłki nożnej **Avia Świdnik** – Łada Biłgoraj nazi-skini, bardzo aktywna część kibiców drużyny gospodarzy, wywiesili na okołoboiskowym płocie flagę w żółto-niebieskich barwach klubowych, z napisem: *„Świdnik do nas należy. Skinheads. Byliśmy tu i zawsze będziemy"*. Flaga ta towarzyszy meczom Avii od dłuższego czasu.

BIELSKO-BIAŁA. 10 października w trakcie meczu IV ligi piłki nożnej pomiędzy **BKS Stal Bielsko Biała** a GKS Jastrzębie nazi-kibice drużyny gospodarzy wywiesili na płocie stojącym wokół murawy boiska transparent z dużym wizerunkiem krzyża celtyckiego (rasistowskiego symbolu *białej siły*).

PŁOCK. Nazi-skini przybyli 18 października wraz z kibicami **Legii Warszawa** na mecz I ligi piłki nożnej z Wisłą Płock, wyposażeni byli we flagi z krzyżami celtyckim – rasistowskimi symbolami *białej siły* (najpowszechniej używanymi współcześnie znakami neofaszystowskimi) i powiewali nimi w czasie meczu, stojąc w dużej grupie fanów dopingujących stołecznych piłkarzy.

STALOWA WOLA. 19 października na meczu trzeciej ligi pomiędzy **Stalą Stalowa Wola** i **Kolporterem Koroną Kielce** neofaszystowscy „kibice" drużyny gospodarzy wystawili transparent ze swastyką i napisem *„88"* (liczba 88 to „zaszyfrowany" hitlerowski salut *„heil* ***Hitler****"*, od ósmej pozycji litery „H" w alfabecie) oraz napisami *„Honor"* i *„****Blood & Honour****"*. Blood & Honour to nazwa międzynarodowej organizacji neonazistowskiej, która swoje oddziały posiada również w Polsce. Natomiast rasistowscy „kibice" gości wywiesili na płocie wokół murawy boiska flagę z rasistowskim hasłem *„Biały honor. Biała duma. Korona Kielce"*.

GORZÓW. 22 października w czasie spotkania ligi okręgowej piłki nożnej pomiędzy **KKS Stilonem Gorzów** a Kasztelanią Santok nazi-kibice, obecni wśród grupy sympatyków drużyny gospodarzy dopingujących swoich piłkarzy, wyeksponowali transparent z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*.

WARSZAWA. 25 października w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej **Polonia Warszawa** – Lech Poznań na ogrodzeniu otaczającym boisko wisiała flaga: *„Fanatics Polonia"* – z trupią czaszką, identyczną jakiej używało **SS**, a współcześnie neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 1 i 8 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis **Adolf Hitler** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „A" i „H" zajmują w alfabecie).

WARSZAWA. 29 października w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy **Legią Warszawa** a Groclinem Grodzisk Wlkp. Na grodzeniu okalającym murawę stadionu powieszona została flaga *„Ultras Legia"* – z symbolem z trupiej czaszki, identycznym jakiego używały w czasie drugiej wojny światowej jednostki **SS**. Współcześnie stosują go neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis **Adolf Hitler** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „A" i „H" zajmują w alfabecie).

LISTOPAD

RZESZÓW. 9 listopada w trakcie derbowego meczu III ligi piłki nożnej pomiędzy **Stalą Rzeszów** a **Resovią Rzeszów** nazi-kibice obu drużyn wywiesili na stadionie antysemickie transparenty – Stali: *„Żydowska propaganda niech trwa na wieki wieków amen"*, a Resovii: *„Hitler zaczął, my skończymy"* i *„Historia kołem się toczy 09 11 2003 Powtórka Nocy Kryształowej"*

(mecz odbywał się w rocznicę Nocy Kryształowej – pogromu dokonanego na Żydach w III Rzeszy w nocy z 9 na 10 listopada 1938 roku).

RADOM. 11 listopada w trakcie meczu towarzyskiego w piłce nożnej Radomiak Radom kontra Legia Warszawa kibice gospodarzy wywiesili na płocie (do góry nogami) flagę odebraną nazi-kibicom lokalnego rywala, **Broni Radom**. – znajdował się na niej krzyż celtycki, rasistowski symbole *białej siły*,

WARSZAWA. 12 listopada w trakcie meczu towarzyskiego w piłce nożnej pomiędzy reprezentacjami **Polski** i Włoch, który odbywał się na stadionie Legii, za jedną z bramek wisiała flagi **Młodzieży Wszechpolskiej**. Była to biało-czerwona flaga z napisem *„Młodzież Wszechpolska”*, z liternictwem stylizowanym na tytuł organizacyjnej gazety MW ***„Wszechpolak”*** oraz orzełkiem i *mieczykiem Chrobrego*, będącym jednym z symboli polskiej skrajnej prawicy. Wcześniej na polskich stadionach akcje werbunkowe wśród kibiców prowadziło **Narodowe Odrodzenie Polski**.

GDAŃSK. 15 listopada w trakcie derbowego meczu IV ligi piłki nożnej **Lechia Gdańsk** – Bałtyk Gdynia w sektorze zajmowanym przez rasistowskich kibiców drużyny gospodarzy ze styropianu utworzony został napis *„Hitler SS”*. Napis ten został skomentowany w specyficzny sposób przez „kibiców” **Bałtyku Gdynia** na łamach pisma ***„To my kibice”***. Stwierdzili oni mianowicie, że im bliższy jest… **Rudolf Hess**. Na stadionie Lechii, co jakiś czas pojawia się również flaga ***„Blood & Honour”***, międzynarodowej organizacji neohitlerowskiej.

WAŁBRZYCH. 15 listopada w trakcie spotkania derbowego IV ligi piłki nożnej **Górnik/Zagłębie Wałbrzych** – Akropol Wałbrzych „kibice” klubu gospodarzy wywiesili na boiskowym ogrodzeniu flagę z napisem: *„Górnik”* oraz symbolem krzyża celtyckiego, rasistowskiego znaku *białej siły*.

PŁOCK. 16 listopada na stadionie Wisły, podczas towarzyskiego meczu piłkarskiego **Polska** – Serbia i Czarnogóra wisiała flaga z napisem ***„Młodzież Wszechpolska”*** i rysunkiem *mieczyka Chrobrego*, symbolu przedwojennych antysemitów, a współcześnie stosowanym MW. Natomiast przed meczem można było nabyć szaliki z krzyżami celtyckimi (rasistowskimi symbolami *„białej siły”*) i napisami *„Biała Siła”*, *„Polska dla Polaków”* oraz *„Europa dla Europejczyków”*.

ROK 2004

LUTY

GDAŃSK. Pod koniec lutego w różnych punktach miasta pojawiły się dwa rodzaje neonazistowskich naklejek zawierających wizerunki flag ze swastyką i flagi z napisem *„BKS Lechia”* oraz hasłami *„Tradycja nas zobowiązuje”* lub *„Zawsze tu byliśmy. Tu zawsze będziemy”*. Naklejki wydrukowali nazistowscy „kibice” **Lechii Gdańsk**, od lat stanowią jeden z najbardziej agresywnych elementów wśród pseudokibiców gdańskiego klubu.

KATOWICE. 29 lutego zamordowano 22-letniego Amerykanina arabskiego pochodzenia. Ofiara została ugodzona nożem podczas imprezy w klubie „Wyższy wymiar”. Ciężko ranny mężczyzna został przewieziony do szpitala, gdzie zmarł nad ranem. Podczas zajścia ranny został również kolega ofiary, także Amerykanin pochodzenia arabskiego. Poszukiwany przez policję mężczyzna podejrzany o zabójstwo studenta, według relacji świadków, wyglądem przypominał nazi-skina. 27 marca Policja zatrzymała sprawcę, Marka Z., który ukrywał się w szałasie na górze Turbacz. Obie ofiary były studentami Akademii Medycznej w Katowicach. Nie był to pierwszy przypadek rasistowskiej napaści na studentów zagranicznych w tym mieście. W marcu 2000 i czerwcu 2001 roku zanotowano przypadki motywowanych rasistowsko pobić studentów zagranicznych, do których doszło w miejscowym miasteczku akademickim. Po przesłuchaniu sprawcy okazało się, iż jest on pseudokibicem GKS Katowice. W czerwcu policja objęła ścisłą ochroną prokuratora prowadzącego sprawę tej zbrodni, ponieważ pojawiły się informacje, że jest on w niebezpieczeństwie, gdyż pseudokibice z Katowic zlecili płatnemu mordercy jego zabójstwo.

MARZEC

CHOJNICE. 13 marca podczas pierwszego meczu rundy rewanżowej IV ligi piłki nożnej pomiędzy Chojniczną Chojnice a **Pogonią Lębork** nazi-kibice drużyny przyjezdnej wywiesili na płocie okalającym murawę boiska flagę z napisem *„Pogoń Lębork. Stadionowi ekstremiści”*, wizerunkiem „rycerza” z amerykańskiej organizacji rasistowskiej **Ku Klux Klan** i trzema (sic!) krzyżami celtyckimi, rasistowskimi symbolami *białej*

siły. W czasie meczu doszło do zamieszek pomiędzy „kibicami" obu drużyn i policją. Część najbardziej agresywnych „kibiców" Pogoni jest od lat znana ze swych neofaszystowskich fascynacji. Od lat również wykorzystują oni popularne wśród kibiców stadionowe flagi do propagowania faszystowskiej i rasistowskiej symboliki – vide zdjęcie z 2000 roku, na którym widoczny jest krzyż celtycki, rasistowski symbol *białej siły* oraz tak zwana *runa Odala*, będąca między innymi symbolem **Hitlerjugend**. Ta sama grupa jest również czynnym uczestnikiem szowinistycznej akcji pod hasłem **„Kibice przeciwko Unii Europejskiej"**, a na jej stronie internetowej udostępniona jest usługa telefonii komórkowej, umożliwiająca przesyłanie pod wskazany numer telefonu rasistowskich symboli.

KWIECIEŃ

GRODZISK WLKP. 9 kwietnia w drugiej połowie meczu I ligi piłki nożnej Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp. kontra **Lech Poznań** nazi-kibice obecni wśród sympatyków drużyny gości wywiesili za jedną z bramek flagę z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*.

ŻUROMIN. 9 kwietnia bojówka nazi-kibiców związana z trzecioligowym klubem piłkarskim **Mławianka Mława** napadła na wracającą z meczu grupę kibiców Wkry Żuromin. Kibice Wkry znani są z jednej najstarszych w Polsce antyrasistowskich grup kibiców, która jest ze zrozumiałych względów bardzo nielubiana przez okolicznych nazi-skinów. W tym między innymi przez niektórych „kibiców" Mławianki, m.in. tych tworzących neofaszystowską bojówkę o nazwie **Totenkopf** (nazwą tą określana jest esesmańska czaszka – jeden z najbardziej znanych symboli nazizmu). Wśród członków tej bojówki aktywną rolę pełnią zdeklarowani ideologicznie neofaszyści, którzy na przykład na zdjęciach prezentują się bardzo często z rękoma wyciągniętymi w faszystowskim salucie (vide dołączone zdjęcie).

WARSZAWA. 10 kwietnia na meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy Polonią Warszawa a Widzewem Łódź pojawił się znany działacz rasistowskiej prawicy **Leszek Bubel**, który, wraz z grupą towarzyszących mu osiłków, próbował wśród warszawskich kibiców werbować nowych członków do swej organizacji. Nacjonaliści rozdawali pismo ***„Młody Narodowiec"*** i próbowali sprowokować skandowanie antysemickich haseł wymierzonych w piłkarzy i kibiców Widzewa. Zetknęli się jednak z całkowitą obojętnością sympatyków Polonii.

KATOWICE. 24 kwietnia nazi-kibice pojawiający się na meczach **Lecha Poznań** po raz kolejny wywiesili flagę z hasłem *„Legion Piła. Krew Naszej Rasy"* oraz krzyżem celtyckim (symbolem *białej siły*). Zdarzenie miało miejsce tym razem w trakcie meczu pomiędzy Dospelem GKS-em Katowice a Lechem Poznań.

NOWY DWÓR MAZ. 24 kwietnia w trakcie meczu pierwszej piłki nożnej pomiędzy Świtem Lukullusem Nowy Dwór Maz. a **Górnikiem Łęczna** na płocie oddzielającym boisko od trybun stadionu pojawiła się biało-czerwona flaga z symbolem krzyża celtyckiego, znaku *white power* (*białej siły*), współczesnego odpowiednika swastyki. Wywiesili ją „kibice" drużyny przyjezdnej.

RZESZÓW. 24 kwietnia w czasie meczu trzeciej ligi piłki nożnej Stal Rzeszów – **Korona Kielce** przyjezdni nazi-kibice wywiesili na ogrodzeniu wokół boiska flagę z hasłem: *„Biały honor, biała duma"* oraz skandowali *„Biały honor, biała duma – taka właśnie jest Korona"*.

WARSZAWA. 25 kwietnia wśród flag i bannerów wywieszonych przez miejscowych kibiców, przy okazji meczu **Legii Warszawa** z Górnikiem Zabrze, znalazła się flaga z napisem *„City Worrior Bremen"* i symbolem krzyża celtyckiego, rasistowskiego znaku *białej siły*.

MAJ

TARNOBRZEG. 1 maja w czasie trzecioligowego spotkania pomiędzy Siarką Tarnobrzeg a **Kolporterem Koroną Kielce**, rasistowscy „kibice" z Kielc wywiesili na płocie wokół murawy boiska flagę z rasistowskim hasłem *„Biały honor. Biała duma. Korona Kielce"*. Jest to jeden z najczęściej pojawiających się rasistowskich transparentów na polskich boiskach ligowych.

CHORZÓW. 3 maja podczas meczu II ligi piłki nożnej, Ruch Chorzów kontra **ŁKS Łódź**, na trybunach stadionu pojawiła się grupa zaprzyjaźnionych z łódzkimi „fanami", znanymi od lat ze szowinistycznych poglądów propagowanych na meczach, rasistowskich „kibiców" **Resovii Rzeszów**, która wywiesiła, wśród innych kibicowskich flag, transparent z hasłem *„Resovia – łowcy pejsów"*. W trakcie spotkania doszło do wielkich bijatyk między chuliganami piłkarskimi zwaśnionych ze sobą klubów i policją. W ich wyniku obrażenia odniosło 57 policjantów, 5 zostało hospitalizowanych, zatrzymano blisko 200 najaktywniejszych uczestników zajść. Dwudziestu z nich zostało tymczasowo aresztowanych. Postawiono im zarzuty udziału w bójce z użyciem niebezpiecznego narzędzia i czynnej napaści na funkcjonariusza policji, za co grozi odpowiednio 8 i 10 lat więzienia.

LUBIN. 3 maja w czasie spotkania 26. kolejki II ligi piłki nożnej **Zagłębie Lubin** – Cracovia Kraków dali o sobie znać rasistowscy „kibice" klubu gospodarzy, którego stadion jak dotąd był stosunkowo wolny od skrajnie prawicowych wystąpień. Lubińscy nazi-kibice wywiesili na okołoboiskowym ogrodzeniu flagę o niewinnie z pozoru brzmiącym haśle *„Albi bellatores"*, co jednak w języku włoskim znaczy *„Biali wojownicy"* oraz drugą flagę z wyeksponowanym symbolem trupiej czaszki, identycznej jaką używały w czasie drugiej wojny światowej jednostki **SS**. Współcześnie stosują ją jako swój symbol neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 18 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis **Adolf Hitler** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „A" i „H" zajmują w alfabecie).

WARSZAWA. 3 maja podczas meczu pierwszej ligi piłki nożnej pomiędzy Polonią Warszawa i **Górnikiem Łęczna** „nazi-kibice" drużyny gości wywiesili na płocie okalającym boisko biało-czerwoną flagę ze znakiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*. Drugą szowinistyczną flagą „kibiców" z Łęcznej, zdjęcia której zażądali organizatorzy spotkania, był transparent z przekreślonym symbolem Unii Europejskiej. Flagę tę ponownie wywiesiło kilku nazi-kibiców Polonii, którzy chcieli w ten sposób wspomóc swoich pobratymców ideowych z Górnika, ale została ona szybko zdjęta wskutek błyskawicznej interwencji antyrasistowskich kibiców klubu z Konwiktorskiej.

GDAŃSK. 8 maja w trakcie meczu czwartej ligi piłki nożnej pomiędzy **Lechią Gdańsk** i Wierzycą Starogard Gdański neonaziści, grupa dominująca wśród najagresywniejszych „kibiców" tego klubu od lat, wywiesili na stadionowym ogrodzeniu flagę z hasłem *„Tradycja nas zobowiązuje. Lechia Gdańsk. W świecie baranów wolimy być wilkami"* i portretem **Rudolfa Hessa**, naj-

bliższego współpracownika **Adolfa Hitlera**. Jednym z osobników wieszających nazistowski transparent był **Grzegorza H.** ps. *Śledziu*, znany trójmiejski neofaszysta, który zatrudniony był przez Lechię jako ochroniarz. Ten sam osobnik dzięki poparciu władz Sopotu pracował do niedawna, mimo swoich powszechnie znanych poglądów, z miejscową młodzieżą (!). Ten sam transparent pojawił się na stadionie Lechii jeszcze co najmniej raz. Gdańska prokuratura wszczęła dochodzenie w tej sprawie. Całe zdarzenie doczekało się specyficznego komentarza na łamach pisma ***„To my kibice"***: *„(...) Gdańsk staje się ostatnim przyczółkiem »niepoprawności politycznej« i miejscem gdzie poprzez kontrowersyjne (również dla nas) prowokacje wraca się do korzeni gdańskich i polskich kibiców wywodzących się w dużej mierze z ruchu skinheads"*.

RADZIONKÓW. 12 maja podczas derbowego meczu trzeciej ligi piłki nożnej pomiędzy śląskimi drużynami Ruchu Radzionków i **Polonii Bytom** nazi-kibice, którzy pojawili się na stadionie wśród fanów klubu gości, wywiesili transparent z popularną wśród rasistów „konfederatką", symbolem rasistowskiego Południa w Wojnie Secesyjnej w XIX wieku w USA. Współcześnie symbolu tego używa np. **Ku Klux Klan**.

JAWORZNO. 22 maja w czasie meczu IV ligi piłki nożnej pomiędzy **Victorią Jaworzno** i RKS Walcownią Czechowice-Dziedzice, wśród flag wywieszonych przez sympatyków drużyny gospodarzy meczu i zaprzyjaźnionych z nimi kibiców innych śląskich klubów, pojawiła się również flaga z symboliką neofaszystowską. Znajdował się na niej napis: *„Victoria"* i *Toten Kopf* – trupia czaszka, identyczna jakiej używało **SS**, a współcześnie neohitlerowscy terroryści z angielskiej organizacji **Combat 18** (cyfry 1 i 8 to w neofaszystowskiej symbolice „zaszyfrowany" napis **Adolf Hitler** – od pierwszej i ósmej pozycji jaką litera „A" i „H" zajmują w alfabecie).

CZERWIEC

WARSZAWA. 1 czerwca w finałowym mecz o Puchar Polski w Piłce Nożnej pomiędzy **Legią Warszawa** i **Lechem Poznań** neofaszyści obecni w grupie

fanów wielkopolskiej drużyny ponownie wywiesili wśród kibicowskich flag transparent z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*. Fakt ten po raz kolejny w odniesieniu do zespołu Lecha, nie spotkał się z żadną reakcją zarówno obserwatora PZPN, obowiązanego usuwać wszelkie rasistowskie symbole obecne na krajowych boiskach w czasie meczów, jak i innych kibiców poznańskiego klubu. Po meczu, w czasie wręczania pucharu i medali zwycięskim piłkarzom Lecha, pseudokibice Legii zaatakowali trybunę honorową, na której obecni byli działacze sportowi, w tym prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej Michał Listkiewicz, zawodnicy i zaproszeni goście – zostali oni obrzuceni niebezpiecznymi przedmiotami, między innymi butelkami i kamieniami. Doszło także do bijatyk z ochroniarzami i policją.

RZESZÓW. 12 czerwca podczas derbowego meczu piłki nożnej pomiędzy **Resovią Rzeszów** i Stalą Rzeszów doszło do bijatyki między policją a „kibicami" Resovii, wśród których prym wiedli miejscowi naziskini oraz nazi-kibice z zaprzyjaźnionych z tym klubem drużyn z Łodzi i Jarosławia. Podczas tego samego meczu na płocie okalającym boisko wisiały transparenty z hasłem: *„Resovia Rzeszów – łowcy pejsów"* oraz krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*. Nazi-kibice Resovii skandowali również pod adresem swych rywali: *„Tyle Żydów w naszym mieście – nie!"* oraz *„Zrobimy z wami co* ***Hitler*** *zrobił z Żydami"*.

RZESZÓW. 18 czerwca na jednej z ulic grupa naziskinów wsparta przez rasistowskich pseudo-kibiców **Resovii Rzeszów** zaatakowała i dotkliwie pobiła kilku młodych ludzi, którzy wyróżniali się swoim wyglądem, a tym samym nie pasowali do faszystowskiego wzorca *„prawdziwego Polaka"*. Jeden z poszkodowanych został ugodzony siekierą i trafił do szpitala.

RZESZÓW. 19 czerwca podczas meczu barażowego o wejście do drugiej ligi piłki nożnej pomiędzy Stalą Rzeszów a **Ruchem Chorzów** dała o sobie znać grupa nazi-kibiców obecna wśród sympatyków drużyny gości. Jeden z nich wymachiwał w trakcie meczu flagą z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*.

LIPIEC

LUBIN. 30 lipca w trakcie meczu I ligi piłki nożnej **Cracovia Kraków – Zagłębie Lubin** rasistowscy „kibice" obecni wśród sympatyków „pasów" wywiesili na okołoboiskowym ogrodzeniu flagę z napisem *„Cracovia"* i znakiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*. Niestety do tego poziomu dostosowali się również „kibice" Zagłębia, którzy wyeksponowali flagę o z pozoru niewinnie brzmiącym haśle *„Albi bellatores"*, co jednak w języku włoskim znaczy *„Biali wojownicy"*.

KIELCE. 31 lipca w czasie drugoligowego meczu **Korona Kielce** – Jagiellonia Białystok miejscowi „kibice" wyeksponowali flagę z napisem *„Biały Honor – Biała Duma. Korona Kielce"*, towarzyszącą spotkaniom kieleckiej drużyny od dawna.

SIERPIEŃ

WRONKI. 6 sierpnia w czasie meczu pierwszej ligi pomiędzy Amicą Wronkim a **Legią Warszawa** stołeczni nazi-kibice wywiesili na okołoboiskowym ogrodzeniu flagę ze znakiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*.

KRAKÓW. 7 sierpnia w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej Wisła Kraków – **Polonia Warszawa** „kibice" drużyny przyjezdnej wywiesili na płocie oddzielającym stadionowe trybuny od murawy boiska flagę z napisem *„Fanatics Polonia"* i z symbolem *Toten Kopf*, charakterystycznej czaszki, którą nosili na swych mundurach naziści z **SS**.

POZNAŃ. 18 sierpnia w trakcie towarzyskiego meczu piłki nożnej pomiędzy reprezentacjami **Polski** i Danii, na okołoboiskowym ogrodzeniu wisiał transparent z krzyżem celtyckim, rasistowskim symbolem *białej siły*. Flaga ta została zdjęta po pierwszej połowie meczu, co nie zmienia kompromitującego faktu, że pojawia się ona na wszystkich ligowych meczach **Lecha Poznań**. Należy ona do faszystowskich „fanów" tej drużyny z Piły.

SZCZECIN. 20 sierpnia w czasie spotkania ekstraklasy piłki nożnej Pogoń Szczecin – **Lech Poznań** nazi-kibice poznańskiej drużyny wywiesili na pewien czas transparent ze znakiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*.

JANIKOWO. 21 sierpnia nazi-kibice drużyny przyjezdnej obecni podczas meczu III ligi piłki nożnej pomiędzy Unią Janikowo a **Obrą Kościan** wywiesili na płocie oddzielającym publiczność od murawy boiska flagę ze znakiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*.

JELENIA GÓRA. 21 sierpnia podczas spotkania IV ligi piłki nożnej pomiędzy Karkonoszami Jelenia Góra a **Górnik/Zagłębiem Wałbrzych** rasistowscy kibice drużyny gości wywiesili wśród różnych innych flag transparent z dużym wizerunkiem krzyża celtyckiego (rasistowskiego symbolu *białej siły*). W przerwie meczu doszło do bójki sprowokowanej przez pseudokibiców z Wałbrzycha.

SEJNY. 22 sierpnia podczas meczu IV ligi pomiędzy Pomorzanką Sejny a **Wigrami Suwałki** przyjezdni nazi-kibice wywiesili na płocie okalającym boisko transparent z napisem *„Blue Boys"* i dwoma krzyżami celtyckimi, rasistowskimi symbolami *białej siły* oraz drugi transparent z symbolem „ręki z mieczem", „godłem" przedwojennych polskich faszystów, współcześnie używanym przez **Narodowe Odrodzenie Polski**, partię powszechnie uznawaną za neofaszystowską.

PŁOCK. 28 sierpnia w trakcie meczu pierwszej ligi piłki nożnej Wisła Płock – **Polonia Warszawa** „kibice" drużyny przyjezdnej wywiesili na płocie oddzielającym stadionowe trybuny od murawy boiska flagę z napisem *„Fanatics Polonia"* i z symbolem *Toten Kopf*, charakterystycznej czaszki, którą nosili na swych mundurach nazistowscy zbrodniarze z **SS**.

RADZYŃ PODL. 29 sierpnia podczas spotkania IV ligi piłki nożnej **Orlęta Radzyń Podlaski** – Łada Biłgoraj znani ze swych skrajnie prawicowych ciągot „kibice" drużyny gospodarzy, wywiesili na boiskowym ogrodzeniu flagę z wizerunkiem krzyża celtyckiego, rasistowskiego symbolu *białej siły*. W poprzednim sezonie na stadionie Orląt swoje akcje werbunkowe prowadziła lokalna komórka **Narodowego Odrodzenia Polski**, partii powszechnie uważanej za neofaszystowską.

Redakcja MARCIN KORNAK
Współpraca JACEK PURSKI

Racism and Cheauvinism at polish football stadiums

– a report on incidents 1 September 2002 – 31 August 2004

2002

SEPTEMBER

TARNOBRZEG. On 22 September, a group of **SiarkaTarnobrzeg** masked Nazi football fans attacked „ecology" youth being on their way home after anticircus manifestation. The attack had a chauvinism ground, neofascist, including nazi football fans, hate people who don't suit to „Polish standard" in their opinion.

WARSZAWA. On 22 September, during the Legia Warszawa V **Odra Wodzisław** League game Nazifans of Wodzisław club placed on the fence surrounding the football field a flag with Celtic cross – the racist symbol of *White Power* used commonly by neo-Nazi fans.

CHEŁM. On 28 September, during the 4th League, round 11 football match between Chełmianka Chełm and Unia Hrubieszów a big battle between fans of both clubs has taken place; first near the stadium and the second in the city area. During the scuffle five policemen were injured and four „fans" ended in hospital. Also the motor coach of Unia fans was totally demolished. Among fights' participants, neo-Nazi fans of both clubs as well as Motor Lublin nazi-skins, allied with chelmian fans took the lead.

GDYNIA. On 29 September, during the 4th League **Bałtyk Gdynia** V Gryf Słupsk football match the fascist symbols were omnipresent. Neo-Nazi Bałtyk fans hoisted a flag with a swastika and the inscription: *„Full of hate. Skinheads"*. „Fans" of Bałtyk had manifested their neo-Nazi views earlier many times.

OCTOBER

OPOLE. On 6 October, during the 3rd League **Odra Opole** V Zagłębie Sosnowiec football match racist „fans" of the local club hoisted a flag with inscription *„Aryan Hooligans"*. This flag had notoriously occured at Odra Opole matches.

WODZISŁAW ŚL. On 21 October, during the 1st League **Odra Wodzisław** V Wisła Kraków match neo-

Nazi Odra fans exposed a flag featuring Celtic cross, a symbol of *White Power,* the international neo-fascism sign.

JAWORZNO. On 21 October, during the 1st League match between **Garbarnia Szczakowianka Jaworzno** and Widzew Łódź a banner *„Al.-Kaida"* appeared. Its photo that was published in the local press caused great scandal and reaction of proper services. The chief of local Nazi football hooligans and a stadium fighting squad called **Al-Kaida** was Mirosław J., who had frequently participated in streets rows and beatings. He was arrested by the Central Investigation Beaurou, after participating in intrusion to a night club in Mysłowice on 16 September, during which the assaulters raped a wo-men employed there as a dancer. Mirosław J. is liable to get a sentence of 12 years' imprisonment. „*We take responsibility for all the posters and flags hoisted at the stadium when our club is playing. We have noticed this agitating inscription. Hoisting such a banner is a great shame, nevertheless we wanted to avoid ripping it off. After the match we have met with fans representatives. We have explained that negative consequences of others' stupid behavior Szczakowianka will bear. We came to an understanding and they have promised not to expose such messages in the future".* Said Jerzy Frenkiel, the Director of KS Garbarnia Szczakowianka.

WARSZAWA. On 25 October, during the 1st League match between **Legia Warszawa** and Widzew Łódź fights between fans of both clubs took place. The fights were incited by anti-Semites from the capital, who firstly presented *„Welcome to hell"* inscription composed from cardboard, and at the beginning of the second half of the match a slogan *„Arbeit macht frei"* (Work make free – this inscription was placed on the gate of the Nazi concentration camp in Auschwitz). The event echoed widely not only in Poland, as one of the guests invited to the match was Szewach Weiss – the Ambassador of Israel. The Polish Football Association punished both clubs heavily, also fined them – Legia was to pay 50 thousands zlotys for their fans racist behavior. Michał Listkiewicz, the president of the Polish Football Association announced the determined fight with racism at the stadiums, with close co-operation with „NEVER AGAIN" Association. This incident took place during the Action Week of Football Against Racism in Europe (FARE) under the banner of „Let's kick racism out of the stadiums" campaign.

ŁÓDŹ. On 26 October, during the Polish Football Cup game between **ŁKS Łódź** and **Śląsk Wrocław** neo--Nazi ŁKS fans has hoisted a flag with **Ku Klux Klan** symbol, whereas „fans" of Śląsk, who have been having a lot of racist among them since years, a flag with the inscription: *„Skinheads"*.

WARSZAWA. On 29 October, during the UEFA Football Cup **Legia Warszawa** V Schalke 04 Gelsenkirchen match racist Legia „fans" repeatedly made monkey chants and showered loud racist abuse on black players of guests: Emile Mpenza – Belgium representative and Gerald Asamoa – Germany representative. The order staff of the Legia club did not react. In answer for this accidents during the return match in Gelsenkirchen the supporters of Shalke 04 from Schalker Fan-Initiative exposed ten meters big, bilingual, Polish and German banner featuring symbols of both clubs and the inscription: *„Good atmosphere instead of racism"*, and before the match Tomasz Wałdoch – the captain of Schalke 04 appealed to fans for support to anti-racist attitude.

NOVEMBER

LUBLIN. On 6 November, during the Polish Football Cup **Motor Lublin** V Cracovia Kraków match pseudofans from Lublin, mainly racist and Nazi-skins, started fights at the stadium and outside. The police arrested 32 originators of the incidents.

TARNOBRZEG. On 9 November, a group of neo-Nazi **Siarka Tarnobrzeg** fans has heavily beaten an Anti-Nazi Group activist from Gościeradów. On that day, the annual of the Crystal Night, the International Day Against Fascism And Antisemitism is celebrated. For that reason fascists expecting increased activity from the side of anti-racist youth, organized „city patrol". The assault had a chauvinistic ground – the beaten one distinguished himself by non-standard appearance.

KRAKÓW. On 14 November, during the UEFA Football Cup match between **Wisła Kraków** and FC Parma, the „fans" of the host club hoisted on the fence surrounding the football field almost 10 meters big

banner *„Misiek – we are with you – SHARKS – chwdp”.* It was some kind of tribute to one of the Wisła „fans” nicknamed *Misiek.* On 20 October 1998 during the Cup Wisła – Parma match he had injured in the head Dino Baggio, an Italian player, with a knife thrown from terraces. The provocative banner was removed not earlier then in the 63 minute of the match. But also during the same match non-chauvinistic forces has marked their presence in the White Star stadium. During the whole match an anti-racist flag *„Wisła Kraków SSA Stop Racism”* was hoisted in the back of one goal. The flag had also been hanging during the Wisła Kraków V Wisła Płock League match played in Kraków a few days earlier.

BYTOM. On 17 November, during the 4th League **Szombierki Bytom** V Raków Częstochowa football match neo-Nazi fans of Szombierki hoisted a flag with Celtic cross, the international neo-fascist symbol of *White Power*.

WROCŁAW. On 17 November, during the 2nd League **Śląsk Wrocław** V Górnik Polkowice football match, racist Śląsk „fans” hoisted a flag with Celtic cross, the international symbol of *White Power*, used commonly by racist. Fascist symbols often appear during Śląsk Wrocław matches.

KATOWICE. On 23 November, during the 1st League **GKS Katowice** V **Polonia Warszawa** football match, a section of local „supporters” repeatedly made „Monkey chants” whenever Emmanuel Ekwueme, a black player of Polonia had the ball. On the other hand neo-Nazi fans from Warszawa hoisted a flag with boldly exposed **Waffen-SS** Skulls symbol. Presently the symbol is used by neo-Nazi terrorists from English organization **Combat 18** (the «18» in their name is derived from the first and eighth letters of the alphabet, in other words the initials of Nazi leader **Adolf Hitler**).

KRAKÓW. On 28 November, during the UEFA Cup **Wisła Kraków** V Schalke 04 Gelsenkirchen match, racist „fans” of the host club reminded about them again by hoisting a flag with racist Celtic cross symbol.

ŁÓDŹ. On 28 November, the web site www.forum-znak.org.pl described an anti-Semitic web site libeling Widzew Łódź club. The graphic design was full of barbed wire, pictures of murdered Nazi concentration camps prisoners and a synagogue presented as the club seat. The content was full of racist invectives. The web site first was hosted on Wirtualna Polska server, and after being blocked by its administrator, removed to a foreign server. The local journalists aroused the police and the public prosecutor's office interest and they promised to take care of the issue.

2003

JANUARY

WARSZAWA. In dated on 25 January Polonia Warszawa fan's magazine ***„Polonia Ole!”*** the editorial staff published a postcard from a „friendly” fan from Iława with the inscription *„Polonia + Jeziorak”* and the Celtic cross drawing. The fans of **Jeziorak Iława** are known from their racist views.

FEBRUARY

PRAGUE. On 9 February, racist „fans” present among the group of Cracovia supporters, who went to the Czech Republic for a sparing Victoria Žižkov V **Cracovia Kraków** match hoisted on the fence dividing football field from the terraces two chauvinistic flags – one featuring *„Cracovia”* inscription and Celtic cross, the racist symbol of *White Power*, and the other was popular among racists confederate flag, a symbol used presently among others by **Ku Klux Klan.** This is surprising because in Poland *„stripes”* sympatizers are not connected with far-right fascinations, whereas, friendly to Cracovia **Victoria Žižkov**, is a club known commonly since years from neo-Nazi sympathies of a large section of its „fans”.

MARCH

WARSZAWA On 11 March, during **Legia Warszwa** V Wisła Płock match on the one of fences surrounding the football field Legia „fans" hoisted a banner featuring *„Ultras Legia"* inscription and **Waffen-SS** skulls. At the present the symbol is used by neo-Nazi terrorist English organization **Combat 18** (the «18» in their name is derived from the first and eighth letters of the alphabet, in other words the initials of Nazi leader **Adolf Hitler**). The flag was present at few following Legia matches.

OPOLE. On 28 March, during the qualifying match of the Youth Europe Football Cup of U-21 teams between Poland and Hungary played at the **MKS Odra Opole** stadium, a racist **Ku Klux Klan** flag with signature *„KKK Mississippi Odra Opole"* was hoisted on the fence surrounding the field.

CHORZÓW. On 29 March, during the qualifying match of the Europe Football Cup between representation of Poland and **Hungary,** in the part of the stadium where the guest team supporters were located, a banner with Celtic cross, the *White Power* symbol, the international neo-fascism sign was exhibited. The order staff did not intervened.

APRIL

BIAŁYSTOK. On 14 April, during the 3rd League between **Jagiellonia Białystok** and Legionovia Legionowo neo-Nazi fans from Bialystok exhibited on the fence surrounding the football field a flag featuring ***Totenkopf*** symbol, skull known from **Waffen-SS** uniforms during The World War II. Presently the symbol is used by ultra-fascist terrorist organization **Combat 18**.

JAWORZNO. On 17 April, a 19-years old city inhabitant attacked Abel Salami, a Nigerian football player of Garbarnia Szczakowianka Jaworzno. The player came for a car inspection to the PKM car service station in Jaworzno (earlier somebody had cut his tires). It came to a row with a young man present there. In some moment the racist attacked the Nigerian with gas. The player was helped by mechanics, among them Marek Zaborowski, who was the manager of Garbarnia team until quite lately. The aggressor was arrested. He will be brought to trial for the assault and he is liable to get a sentence of 10 years' imprisonment. *„The psychopath was just going back from a colleague. He beat Abel and then wet to borrow...* ***Adolf Hitler*** *book:* ***„Mein Kampf"****. Now he is in the arrest. I hope he will stay there for long"* – said Tadeusz Fudała, the club president, to whom the service station belongs. Salami, after receiving help from a doctor, came back home.

WARSZAWA. On 19 April, during the 1st League **Polonia Warszawa** V Zagłębie Lubin football match on the one of fences surrounding the football field there was hoisted a flag featuring *„Fanatics Polonia"* inscription and **Waffen-SS** skulls. At the present neo-Nazi terrorists from the English organization **Combat 18** use the symbol (the «18» in its name is derived from the first and eighth letters of the alphabet, in other words the initials of Nazi leader **Adolf Hitler**). The flag have been present at Warszawa club matches since months.

WODZISŁAW ŚL. On 19 April, during the 1st League **Odra Wodzisław Śl.** V Legia Warszawa football match, between flags with team colors fluttering in the section of Wodzisław „fans" there was also a flag featuring Celtic cross, *White Power* symbol used commonly by racists.

WRONKI. On 19 April, during the match between **Lech Poznań** and Amica Wronki, guest team fans, who came to the meeting from Piła exhibited on the fence surrounding the field a flag with Celtic cross (*White Power* symbol) and the inscription: *„Legion Piła. The Blood of Our Race."*

WARSZAWA. On 25 April, during the 1st League **Legia Warszawa** V GKS Katowice match „fans" of the capital club hoisted on the fence a flag with inscription *„Ultras Legia"* and the symbol of neo-Nazi organization **Combat 18** (where 1 and 8 mean letters A and H – the abbreviation from **Adolf Hitler**).

KRAKÓW. On 26 April, during the top-league Wisła Kraków V Amica Wronki match, there was a clash between Kalu Uche – a Nigerian player from the hosts team and the guest team defender – **Marek Zieńczuk**. As the result Uche spited at Wronki player. *„We conducted explaining conversation with Kalu Uche, during which our player said that he was repeatedly provoked by the racist abuse of Amica Wronki players, among them was player with number 7 (Marek Zieńczuk). There are no words to excuse Uche's act. Our player behavior was blameworthy, no matter how he was provoked"*, said Bogdan Basałaj, the president of Wisla club – *„Kalu have been with us for 2 years now and we could know him as a good-tempered/quiet footballer",* emphasized president Basałaj and he added that did not believe that Nigerian had spited at the rival without the reason.

RZESZÓW. On 26 April, during the 4th League, round 25 football match between **Resovia Rzeszów** and Pogonia Leżańsk, racist supporters of host team presented a large flag with anti-Semitic slogan: *„Side-curls Hunters – Resovia".*

MAI

LUBIN. On 10 Mai, during the 1st League meeting between Zagłębie Lubin and **Lech Poznań** in the section of the stadium where Nazi-skins from Piła, who came to the match with Poznań fans were located, there was a flag hoisted on the fence, featuring Celtic cross being the *White Power* symbol and the inscription *„Legion Piła. Blood of Our Race"*.

WODZISŁAW ŚL. On 17 Mai the 1st League football match between **Odra Wodzisław** a KSZO Ostrowiec Świętokrzyski the host club „fans" hoisted, on one of the fences dividing football field from the terraces, a banner with Celtic cross – racist symbol of *White Power*.

LUBLIN. On 19 Mai, during the 3rd League match between **Motor Lublin** and Kolporter Korona Kielce local Nazi-fans hoisted a banner with Celtic cross (racist symbol of *White Power*) and the inscription *„Motor Lublin"* on the fence dividing the football field from the terraces.

KRAKÓW. On 31 Mai, during the 1st League **Wisła Kraków** V Widzew Łódź meeting neo-Nazi fans present among host team supporters exposed banners with popular among racists symbol of racist South during The War of Secession in XIX century in the USA, and presently used for instance by **Ku Klux Klan**.

ZABRZE. On 31 Mai, during the top-league football match between Górnik Zabrze and **Lech Poznań**, Polish neo-Nazi fans of Poznań team brought with them a flag with racist Celtic cross, *White Power* symbol, and banner with the inscription: *„Legion Piła. The Blood of Our Race."*

JUNE

LUBIN. On 3 June, during the 1st League match of round 30 between Zagłębie Lubin and Legia Warszawa, among flags brought by guest team fans there was also a flag with inscription *„Ultras Legia"* and ***Totenkopf*** symbol – characteristic **Waffen-SS** skulls presently used by neo-Nazi terrorists English organization **Combat 18** (the «18» in their name is derived from the first and eighth letters of the alphabet, in other words the initials of Nazi leader **Adolf Hitler**).

WARSZAWA. On 3 June, during 1st League **Polonia Warszawa** V GKS Dospel Katowice football match, there was an incident caused by a group of neo-Nazi host team fans associated with racist incidents. During the event the European Union flag was burned, and the originators shouted: *„The Union is burning".* Anti-Union manifestations were at this time (a few days before the referendum concerning Poland's access to EU) main form of Polish far-right activities.

RADZYŃ PODL. On 4 June, during the 4th League match of round 31 between **Orlęta Radzyń** and Unia Bełżyce, there was an anti-Union action conducted by **Narodowe Odrodzenie Polski** (National Re-bird of Poland) members. NOP is widespread known as neo-fascist party. During the action NOP activists chanted anti-Union slogans and distributed leaflets and the party magazine: ***„ABC Wiadomości" (ABC News)***. In the period preceding the referendum concerning Poland's access to EU, anti-Union manifestations were main form of Polish far-right activities.

ŁĘCZNA. On 15 June, during 1st League **Górnik Łęczna** V Zagłębie Lubin football match the „fans" of local team hoisted on the fence surrounding the football field white and red flag with Celtic cross, racist *White Power* symbol.

AUGUST

GDYNIA. On 2 August, during Poland Football Cup, round II (1/16 Finals) match between Arka Gdynia and **Wisła Kraków,** neo-Nazi fans from Kraków hoisted on the enclosure dividing them from the football field a banner with the inscription: „*Wi**SS**ła*". The fascist banner was removed on the demand of PZPN observer. There were also fights during the match. Just after it had begun the police was attacked with stones by 300-persons group of fans. Mainly they were fans of „friendly" to Wisła **Lechia Gdańsk**, known from their racist attitude. 107 persons were arrested on a charge of breach of the peace. They were to stand at the Grodzki Court summarily.

ŻARY. On 2 August, after Poland Football Cup, round II Promień Żary V **Górnik Zabrze** match, the guest team „fans" threw stones at participants of the Woodstock Stop (Przystanek Woodstock) festival, whose appearance did not suit to „Polish standard" accordingly to their opinion. Chauvinistic excesses of this kind are constant element of racist pseudo-fans behavior. The police prevented the fight.

KATOWICE. On 8 August, during the 1st League football match between **Dospel GKS Katowice** and Gro-

dzisk Dyscobolia Grodzisk Wlkp. the „fans" of host team hoisted a banner featuring the inscription: *„Gladiators"* and **Waffen-SS** skulls.

WRONKI. On 9 August, during the Amica Wronki V **Polonia Warszawa** match, guest team „fans" hoisted on the fields' fence a flag featuring the inscription: *„Fanatics Polonia"* and **Waffen-SS** skulls (called ***Totenkopf***) used presently by neo-Nazi English terrorist organization **Combat 18** (where 1 and 8 mean letters A and H – the abbreviation from **Adolf Hitler**).

WODZISŁAW ŚL. On 10 August, during the **Odra Wodzisław** V Legia Warszawa match, the police confiscated a few flags with Celtic cross, *White Power* symbol, from neo-Nazi host team fans. The flags stayed in deposit and the police representatives were to decide about their destiny after the meeting with club activists. The police intervened upon request of PZPN observer. During the former 2002/2003 League season Odra players had several times run into the playing field having these flags in their hands.

BRUSSELS. On 13 August, at the Anderlecht stadium in Brussels during the 1st test Champion League match, round 2, between Anderlecht Brussels and **Wisła Kraków** there was an race-related incident caused by Wisła Kraców fans who repeatedly made „Monkey chants" whenever Aruna Dindane, a black attack player, touched the ball. They also shouted: *„Anderlecht! Jude! Jude! Jude!"*. In October UEFA punished Wisła with the fine of 10,000 Swiss francs for racist behaviour of pseudo-fans.

WRONKI. On 15 August, during the 1st League Amica Wronki V **Lech Poznań** football match, guest club „fans" hoisted a banner with Celtic cross, *White Power* symbol used commonly by neo-fascists. On the flag, which belongs to Lech Piła fan club, there is also inscription: *„Legion Piła. The Blood of Our Race."*

WARSZAWA. On 16 August, during the 1st League Legia Warszawa V **Górnik Łęczna** football match, racists, who arrived with guest team' supporters hoisted, on the fence surrounding the football field, a flag with Celtic cross, *White Power* symbol. The flag was often present during national team matches.

ZDUŃSKA WOLA. On 20 August, during 3rd League football match between **Protector Pogoń Zduńska Wola** and Znicz Pruszków, neo-Nazi fans abused with racist invectives Adenija Agbejule, a black player of Znicz. It was not the first racist attack at Polish stadiums directed to this Nigerian football player.

WARSZAWA. On 24 August, during the 1st League football match between **Polonia Warszawa** and Legia Warszawa, there was an anti-Semitic incident caused by a group of host team neo-Nazi fans. They hoisted a flag with a picture of Kazimierz Deyna, the

inscription: *„Deyna Disdain/Contempt"* and David star created from the letter „y" in the surname of the best player in the history of Legia Warszawa club. Just after the second half of the match had started the same group threw stones and bottles at the box of honor. As the result of this attack Krzysztof Kosedowski, frequent Polish representative in box, was hurt in head. He had to be given medical help. The order was brought by intervention of security staff. Polonia was fined 10,000 zlotys by PZPN.

KATOWICE. On 28 August, during UEFA Cup **Dospel GKS Katowice** V Cementarnica Skopje football match, neo-Nazi fans hoisted a flag with inscription: *„Gladiators"* and ***Totenkopf*** sign – used presently by neo-Nazi English terrorist organization **Combat 18** (where 1 and 8 mean letters A and H – the abbreviation from **Adolf Hitler**). They also hoisted a banner with Celtic cross, racist *White Power* symbol, and *„White Boys 88"* inscription (where number 88 means *„heil Hitler"* salute as „h" is the eighth letter in alphabet)

GRODZISK WLKP. On 30 August, during 1st League football match between Dyskobolia Groclin Grodzisk Wielkopolski and **Polonia Warszawa** neo-Nazi fans from Warszawa again hoisted a flag with ***Totenkopf*** symbol, characteristic **Waffen-SS** skulls used presently by **Combat 18**, a terrorist neo-nazi organization originated in Great Britain, and having a division also in Poland.

SEPTEMBER

PROSZOWICE. On 7 September, during a third--league football game of Proszowianka Proszowice against **Kolporter Korona Kielce**, racist „fans" from Kielce hung a banner with a racist slogan on a fence. The slogan read: *„White honour. White pride. Korona Kielce."*

SZCZECIN. On 7 September, during a second-league football of Pogoń Szczecin against Ruch Chorzów, an incident took place, in which a host team's player Sergio Batata from Brazil participated. After his team scored a goal to reach tide, the Brazilian player showed his joy by taking off his team shirt and displaying an under-shirt on which, according to the Ruch Chorzów staff, was a portrait of **Osama bin Laden**. Batata said: *„It was not Bin Laden, but a patron of one of Brazilian football clubs."* Yet, the Polish Football Union's Department of Discipline did not believe the player and fined him of 1000 zloty.

OPOCZNO. On 13 September, during a second-league game of **Stasiak Opoczno** against ŁKS Łódź, nazi-skinheads from Opoczno who were present among the host team's fans hung a banner on a fence, on which there was a picture of „hand with sword„ – a symbol of pre-World War II Polish fascists, and nowadays a symbol of **Narodowe Odrodzenie Polski**, a political party commonly considered neo-fascist.

KATOWICE. On 20 September, during a first-league game of **Dospel GKS Katowice** against Polonia Warszawa, nazi-fans of the host team hung a banner on a fence saying *„Gladiators"* and showing *Toten Kopf*, a skull-symbol, once worn by **SS** murderers on their uniforms.

WROCŁAW. On 27 September, during a third-league game of **Śląsk Wrocław** against Polonia Bytom, "fans" of Śląsk, among whom racists have been exceptionally active and aggressive group for years, hung a *„Skinheads"* banner on a fence next to the football field.

KIELCE. On 30 September, during a Poland's Cup football game of **Kolporter Korona Kielce** against Legia Warszawa, the host team's nazi-fans hung a flag with a racist slogan *„White honour, white pride."*

OCTOBER

ŚWIDNIK. On 4 October, during a fourth-league football game **Avia Świdnik** – Łada Biłgoraj, nazi-skinheads, a very active part of the host team's fans, hung a banner on a fence. The banner was in yellow-blue club colours of Avia and was displaying a slogan: *"Świdnik belongs to us. Skinheads. We have been here and we will always be."* The banner has been presented at Avia's games for quite a long time.

BIELSKO-BIAŁA. On 10 October, during a fourth-league game of **BKS Stal Bielsko Biała** against GKS Jastrzębie, nazi-fans of the host team hung a banner on a fence showing a large image of the Celtic cross (a racist symbol of *white power*).

PŁOCK. Nazi-skinheads who came on 18 October together with fans of **Legia Warszawa** to Legia's first-league game against Wisła Płock, were equipped with flags with Celtic crosses – racist symbols of *white power* (most commonly used neofascist symbols nowadays) and waved them during the game while sitting in the middle of a large group of fans cheering Warsaw players.

STALOWA WOLA. On 19 October, during a third-league game of **Stal Stalowa Wola** against **Kolporter Korona Kielce**, neofascist „fans" of the host team displayed a banner showing swastika and *„88"* sign (number 88 is the "code" for Hitler-praising phrase *"heil Hitler"* as „H" is the 8th letter in the alphabet) as well as slogans *„Honour"* and ***„Blood & Honour"***. Blood & Honour is the name of an international neo-nazi organisation that has its local sections in Poland. Also the visiting team's fans hung their racist banner on a fence saying *"White honour. White pride. Korona Kielce"*.

GORZÓW. On 22 October, during a local league football game of **KKS Stilon Gorzów** against Kasztelania Sanok, nazi-fans present among the host team's fans displayed a banner with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

WARSZAWA. On 25 October, during a first-league football game **Polonia Warszawa** – Lech Poznań, there was hanging a banner on a fence: *"Fanatics Polonia"* that included an image of a skull identical to that used by the **SS**, and contemporarily by the neo-Hitlerian terrorists of an English organisation **Combat 18** (numbers 1 and 8 are „codes" for the name **Adolf Hitler** – as „A" is the first letter in the alphabet and „H" is the eight one).

WARSZAWA. On 29 October, during a first-league game of **Legia Warszawa** against Groclin Grodzisk Wlkp. There was a banner hanging on a fence with the slogan *„Ultras Legia"* and with the skull-symbol identical to that used during the World War II by the **SS**. Nowadays, the symbol is used by the neo-Hitlerian terrorists of an English organisation **Combat 18** (numbers 1 and 8 are „codes" for the name **Adolf Hitler** – as „A" is the first letter in the alphabet and „H" is the eight one).

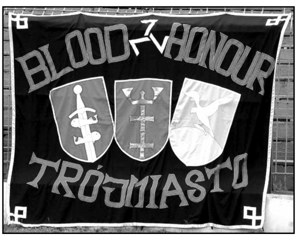
NOVEMBER

RZESZÓW. On 9 November, during a third-league football game of two local teams, **Stal Rzeszów** and **Resovia Rzeszów**, Nazi-fans of both teams hung antisemitic banners. Stal's fans banner read: *"Let the Jewish propaganda last for ever and ever amen"*, and Resovia's: *„Hitler began, we will finish"* and *„History turns like wheel, 09.11.2003, Repetition of Kristalnacht"* (the game took place on the day of anniversary of Kristalnacht, an anti-Jewish pogrom in the Third Reich on the night 9-10 November 1938).

RADOM. On 11 November, during a friendly football match of Radomiak Radom against Legia Warszawa, the host team's fans hung (upside down) a banner on a fence with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*, forcibly taken from the nazi-fans of a local competing team of **Broń Radom**.

WARSZAWA. On 12 November, during a friendly football match of national teams of Poland and Italy played on Legia's stadium, on a fence behind one of the goals there was a banner of **Młodzież Wszechpolska** (All-Polish Youth) hanging. It was a white-and--red flag with the organisation's name (*"Młodzież Wszechpolska"*), with letters stylised after the title of the organisation's paper *"Wszechpolak"* and a symbol of eagle and the *Chrobry's sword*, one of the symbols of Polish extreme right. Earlier, it was **Narodowe Odrodzenie Polski** (The National Rebirth of Poland), another far-right organisation, that had been recruiting its members from among football fans on Polish football stadiums.

GDAŃSK. On 15 November, during a fourth-league game of two local teams, **Lechia Gdańsk** and Bałtyk Gdynia, the host team's racist fans carved a slogan: *"Hitler SS"*. The slogan was oddly commented on by some „fans" of **Bałtyk Gdynia** in the paper ***"To my kibice"*** („It's us, football fans"). They stated that they prefer… **Rudolf Hess**. On the Lechia's stadium one can see from time to time a flag *"Blood & Honour"*.

WAŁBRZYCH. On 15 November, during a football game of two local teams, **Górnik/Zagłębie Wałbrzych** and Akropol Wałbrzych, „fans" of the host team hung a *„Górnik"* banner on a fence containing the Celtic cross sign, a racist symbol of *white power*.

PŁOCK. On 16 November, on the Wisła's stadium, during a friendly match game of Poland and Serbia/ Montenegro, there was hanging a flag of ***„Młodzież Wszechpolska"*** with the „Chrobry's sword", a symbol of pre-WWII Polish antisemites, and nowadays a symbol of the MW. Before the game, scarves with celtic crosses (racist symbols of *„white power"*) and phrases *„White Power"*, *„Poland for Poles"* and *„Europe for Europeans"* were being sold.

2004

FEBRUARY

GDAŃSK. Towards the end of February in many places in the city, two types of neo-nazi stickers appeared. They contained images of swastika flags and phrases *"BKS Lechia"* and *"Tradition obliges"* or *„We've always been here. We'll be here for ever."* The stickers were printed by nazi „fans" of **Lechia Gdańsk**, who for years have been one of the most aggressive groups among pseudo-fans of Lechia.

KATOWICE. On 29 February, a 22-year-old American of Arab descent was murdered. The victim was stabbed during a party in the „Wyższy wymiar" club. The man, severely hurt, was taken to a hospital where he died early in the morning. During the incident, the victim's friend, who was also an Arab American, was also hurt. According to witnesses, a man looked for by the police had a nazi-skinhead look. On 27 March the police arrested the perpetrator, Marek Z., who was hiding on Turbacz mountain. Both victims were students of the Medical Academy in Katowice. It was not the first case of racist violence against foreign students in this city. In March 2000 and June 2001 racist violence against foreign students was reported. The incidents took place on a local campus.

After interrogation of the perpetrator, it turned out that he was a fan of GKS Katowice. In June the police granted a special protection to a prosecutor dealing with this case, since some information had been received that he is in danger as the pseudo-fans from Katowice paid to a paid murderer.

MARCH

CHOJNICE. On 13 March, during the first game of the fourth-league spring season, played by Chojniczanka Chojnice and **Pogoń Lębork**, nazi-fans of the visiting team hung a banner on a fence with a slogan *"Pogoń Lębork. Stadium extremists"*, and with an image of **Ku Klux Klan** „knight" and three Celtic crosses, racist symbols of *white power*. During the game, fighting between „fans" of both teams and the police took place. Some of the most aggressive Pogoń „fans" have been known for years for their neofascist fascinations. Also, for years have they been using stadium flags popular among the fans to propagate fascist and racist symbols – on a photo from 2000 there is the Celtic cross, a racist symbol of *white power*, and the so-called *"Odala" rune* that was also a symbol of the **Hitlerjugend**. The same group has also been a participant of a chauvinist action titled **"Fans against the European Union",** and on its website there is a cell phone service that allows posting of racist symbols at a given phone number.

APRIL

GRODZISK WLKP. On 9 April, in the second half of a first-league game of Groclin Dyskobolia Grodzisk Wlkp. against **Lech Poznań**, nazi-fans present among supporters of the visiting team, hung a banner behind one of the goals showing the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

ŻUROMIN. On 9 April, nazi-fans' militant group supporting the **Mławianka Mława** football club, attacked a group of fans of Wkra Żuromin returning from a game. Wkra fans are one of the oldest antiracist groups of football fans in Poland, which are – for un-

derstandable reasons – subject to hatred by the local nazi-skinheads, among them some „fans" of Mławianka who created a neofascist militant unit **Totenkopf** (this is also the name of the well-known nazi skull-symbol). The most active members of this unit are overt neofascists who like being photographed very often with stretched arms imitating the nazi greeting (see the picture).

WARSZAWA. On 10 April, during a first-league football game of Polonia Warszawa and Widzew Łódź, a well-known activist of the racist right, **Leszek Bubel**, accompanied by a group of militants, was trying to recruit new members to his organisation. The nationalists were distributing the paper ***„Młody Narodowiec"*** („Young Nationalist") and attempted to make the football fans shout antisemitic slogans against players and fans of Widzew. Yet, the fans of Polonia remained completely indifferent to this provocation.

KATOWICE. On 24 April, nazi-fans showing up at games of **Lech Poznań**, hung a banner saying *"Legion Piła. Blood of Our Race"* and the Celtic cross (a symbol of *white power*). The incident took place during the game of Dospel GKS Katowice against Lechem Poznań.

NOWY DWÓR MAZ. On 24 April, during a first-league football game of Świt Lukullus Nowy Dwór Maz. against **Górnik Łęczna**, a red-and-white flag with the Celtic cross appeared on a fence standing between the field and the audience. The Celtic cross is a racist symbol of *white power*, a contemporary equivalent of swastika. It was displayed by the „fans" of the visiting team.

RZESZÓW. On 24 April, during a third-league football game of Stal Rzeszów against **Korona Kielce**, the visiting team's nazi-fans displayed a banner on a fence reading: *"White honour, white pride"* and shouted *„White honour, white pride – this is Korona"*.

WARSZAWA. On 25 April, among flags and banners displayed by the local fans during the **Legia Warszawa** vs. Górnik Zabrze game, there was a banner reading *„City Warrior Bremen"* and a symbol of the Celtic cross, a racist symbol of white power.

MAY

TARNOBRZEG. On 1 May, during a third-league game of Siarka Tarnobrzeg against **Kolporter Korona Kielce**, racist „fans" from Kielce displayed a banner with a racist slogan *"White honour. White pride. Korona Kielce."* It is one of the most frequently displayed racist banners at Polish league stadiums.

CHORZÓW. On 3 May, during a second-league game of Ruch Chorzów against ŁKS Łódź, „fans" of **Resovia Rzeszów**, known for their racist views and allied with fans of ŁKS, appeared in the audience with their antisemitic banner *"Resovia – earlock hunters."* During the game fights took place between fans of both teams and the police. In result, 57 policemen were hurt, 5 were taken to a hospital, and almost 200 most aggressive participants of the riots were stopped by the police. 20 of them were temporarily arrested. They were charged with using dangerous items in the fight as well as an attack against police officers. The legal charges can be up to 8 and 10 years of prison respectively.

LUBIN. On 3 May, during a second-league football game of **Zagłębie Lubin** against Cracovia Kraków, racist „fans" of the host team appeared at the stadium that had been relatively quiet before as far as right wing extremism is concerned. Lubin nazi-fans displayed a banner with the slogan *"Albi bellatores"*, meaning *„White warriors"* in Italian language, as well as a banner showing the skull-symbol identical to that used by the **SS** units during the World War II. Nowadays it is by the neo-Hitlerian terrorists of an English organisation **Combat 18** (numbers 1 and 8 are „codes" for the name **Adolf Hitler** – as „A" is the first letter in the alphabet and „H" is the eight one).

WARSZAWA. On 3 May, during a first-league game of Polonia Warszawa against **Górnik Łęczna**, „nazi-fans" of the visiting team displayed a red-and-white flag with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*. Another chauvinistic flag that was demanded by the match's organisers to be taken down was a banner with the crossed-out symbol of the European Union. The flag was displayed by several nazi-fans of Polonia who wanted to support their ideological allies of Górnik, but it was immediately taken down due to a quick reaction of antiracist fans of Polonia.

GDAŃSK. On 8 May, during a fourth-league game of **Lechia Gdańsk** against Wierzyca Starogard, neonazis, a group for years dominating among the most aggressive fans of the local team, displayed their banner with the slogan: *"Tradition obliges. Lechia Gdańsk. In the world of lambs we prefer to be wolfs"* and a portrait of **Rudolf Hess**, the closest collaborator of **Adolf Hitler**. Among those who displayed the nazi banner was **Grzegorz H.** alias *Śledziu*, well-known local neofascist activist, who was employed by the football club Lechia as a security guard. Despite his widely-known ideological views, until recently he was also supported by the local authorities in the town of Sopot in his job as a youth councellor (!). The same banner appeared at the Lechia stadium at least once more. Gdańsk public prosecutor's office instituted an inquiry. The event was specifically commented on in the local bulletin ***„To my kibice"* („It's us, fans")**: *„(...) Gdańsk is becoming the last site of „political incorrectness" and a place where, through controversial provocations (controversial even for us), there is taking place a return to the roots of Gdańsk and Polish football fans who in large part come from the skinheads' movement."*

RADZIONKÓW. On 12 May, during a third-leage game of two Silesian teams – Ruch Radzionków and **Polonia Bytom**, nazi-fans who were sitting among the fans of the visiting team, displayed a banner with a „Confederation" symbol used by the racist south during the XIX-century civil war in the United States. Nowadays the symbol is used, among other groups, by the **Ku Klux Klan**.

JAWORZNO. On 22 May, during a fourth-league game of **Victoria Jaworzno** against RKS Walcownia Czechowice-Dziedzice, the host team's fans displayed a banner with the team's name (*„Victoria"*) and a neo-fascist symbol: *Toten Kopf* – a skull identical to that used by the **SS**, and contemporarily by the neo-Hitlerian terrorists of an English organisation **Combat 18** (numbers 1 and 8 are „codes" for the name **Adolf Hitler** – as „A" is the first letter in the alphabet and „H" is the eight one).

JUNE

WARSZAWA. On 1 June, during the final game of the Polish Football Cup between **Legia Warszawa** and **Lech Poznań**, neo-fascists present among the fans of the Poznań team hung, among football flags, their banner showing the Celtic cross, a racist symbol of

white power. It was yet another incident of the Lech fans, and there was no reaction to it neither from a Polish Football Union observer, obliged to remove any racist symbols present at domestic football stadiums, nor from other fans of Lech. After the end of the game, during the award ceremony, pseudo-fans of Legia attacked the honorary stand, where sport activists were present, among them Michał Listkiweicz, the president of the Polish Football Union, players and special guests. Dangerous items were thrown at them, including bottles and stones. Also, fighting between fans and security and the police took place.

RZESZÓW. On 12 June, during a football game between two teams from the same town, **Resovia Rzeszów** and Stal Rzeszów, fighting between the police and „fans" of Resovia led by local nazi-skinheads and nazi-fans of allied-teams from Łódź and Jarosław took place. During the same match, there were banners hanging on the field-encircling fence: *„Resovia Rzeszów – earlock hunters*", and the Celtic cross, a racist symbol of *white power*. The nazi-fans of Resovia were also shouting towards their opponents: *„So many Jews in our town – no!"* and *„We will do to you what **Hitler** did to the Jews"*.

RZESZÓW. On 18 June, a group of nazi-skinheads supported by racist fans of **Resovia Rzeszów**, attacked and beat up severely a few young people of uncommon look, therefore not fitting an image of *„true Pole"*. One of the victims was hit with an axe and had to be taken to a hospital.

RZESZÓW. On 19 June, during a qualification game between Stal Rzeszów and **Ruch Chorzów** to enter the football second league, a group of nazi-skinheads was present among the visiting team's fans. One of them waved a flag with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

LUBIN. On 30 July, during the 1st league football match **Cracovia Kraków – Zagłębie Lubin** racist „fans" of the Cracow team displayed on the fence around the field a banner with the word „Cracovia" and the Celtic cross, a racist symbol of *white power*. Unfortunately, the „fans" of Zagłębie did not stay behind and exposed a banner with (innocent at the first glance) slogan *„Albi bellatores"*, which nonetheless means *„White warriors"* in Italian.

KIELCE. On 31 July, during the 2nd league football match **Korona Kielce** – Jagiellonia Białystok the local „fans" exposed a banner with slogan *„White Honour – White Pride. Korona Kielce"*. The banner have been used during the Kielce team matches for a long time.

AUGUST

WRONKI. On 6 August, during the 1st league football match between Amica Wronki and **Legia Warszawa** nazi-fans of the latter displayed on the fence around the field a banner with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

KRAKÓW. On 7 August, during the 1st league football match Wisła Kraków – **Polonia Warszawa** „fans" of the guest team displayed on the fence between the field and the audience a banner with slogan *„Fanatics Polonia"* and symbol *Toten Kopf*, the characteristic skull worn by SS on their uniforms.

POZNAŃ. On 18 August, during a friendly football match between national teams of **Poland** and Denmark, on the fence near by the field there was hanging a banner showing the Celtic cross, a racist symbol of *white power*. The flag was taken down after the first half of the game, yet it appears during all league games of **Lech Poznań**. It belongs to those fascist „fans" of this team who come from Piła.

SZCZECIN. On 20 August, during the extra-league football match Pogoń Szczecin – **Lech Poznań** nazi-fans of the Poznań team displayed for some time a banner with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

JANIKOWO. On 21 August, during the 3rd league match Unia Janikowo – **Obra Kościan** nazi fans of the guest team displayed a banner with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*.

JELENIA GÓRA. On 21 August, during the 4th league match between Karkonosze Jelenia Góra and **Górnik/Zagłębie Wałbrzych** racist fans of the guest team displayed, among other things, a banner with the huge Celtic cross (a racist symbol of *white power)*. During the break a brawl started by pseudo fans from Wałbrzych took place.

SEJNY. On 22 August, during the 4th league match between Pomorzanka Sejny and **Wigry Suwałki** nazi-fans of the latter displayed on the fence around the field a banner with slogan *„Blue Boys"* and two Celtic crosses, racist symbols of white power an another banner „a hand with a sword", a symbol of pre-war Polish fascists, recently used by a neofascist party **National Revival of Poland**.

PŁOCK. On 28 August, during the 1st league football match Wisła Płock – **Polonia Warszawa** „fans" of the guest team displayed on the fence between the field and the audience a banner with slogan *„Fanatics Polonia"* and symbol *Toten Kopf*, the characteristic skull worn by SS on their uniforms.

RADZYŃ PODLASKI. On 29 August, during the 4th league football match **Orlęta Radzyń Podlaski** – Łada Biłgoraj „fans" of the host team, known from their far right inclinations, displayed a banner with the Celtic cross, a racist symbol of *white power*. In the previous season at the stadium of Orlęta the local cell of **National Revival of Poland** (a party widely recognised as neo-fascist) conducted recruitment actions.

Editon: MARCIN KORNAK
Co-operation: JACEK PURSKI
Translation: KATARZYNA GLISZCZYŃSKA, MARCIN STARNAWSKI, LESZEK ŚCIOCH

Schalke 04 przeciwko rasizmowi

W początku lat 90. zaobserwować można było wzrost nastrojów ksenofobicznych w społeczeństwie niemieckim. Zjawisko to widoczne było również na stadionach: notoryczne naśladowanie odgłosów małp i lżenie czarnoskórych piłkarzy. To sprawiło, że część kibiców naszego klubu zdecydowała się aktywnie przeciwstawić tym zjawiskom.

Pierwszą akcję przeprowadziliśmy w listopadzie 1992 roku, podczas demonstracji w związku z rocznicą „Nocy Kryształowej", czyli pogromu ludności żydowskiej w czasach hitlerowskich. Kibice Schalke pojawili się na demonstracji z transparentem *„Schalker gegen Rassismus"* (Schalke przeciwko rasizmowi), rozdając wśród zebranego tłumu ulotki, tłumaczące charakter protestu. Treść ulotki przedrukowała poczytna miejscowa gazeta sportowa *„Revier Sport"*. Akcję podchwyciły inne media.

W 1993 narodził się „*Schalke Unser*" (Nasze Schalke), fanzin kibiców niebiesko-białych. „*Schalke Unser*" poświęcał swoje łamy nie tylko problematyce antyrasistowskiej w futbolu, lecz także innym tematom gnębiącym światek kibiców, takich jak systematyczne likwidowanie miejsc stojących, a wraz z nimi pewnej części tradycji kultury kibicowania na stadionach. Dostrzegliśmy wtedy wspólne interesy kibiców ponad podziałami.

Rok 1996 był rokiem przełomowym w dziejach naszej działalności. Jesienią uroczyście otworzyliśmy własny lokal klubowy „Fan-Laden", swoiste centrum „dowodzenia" i klubokawiarnię w jednym. Dzięki wsparciu samego klubu Schalke 04 – zgodzie na sprzedaż gadżetów i pamiątek klubowych uzyskaliśmy ważne źródło utrzymania naszego lokalu. „Fan-Laden" szybko został miejscem spotkań kibiców naszego klubu. Szybko stal się również popularnym miejscem integracji różnych środowisk naszego miasta i regionu. Jako przykłady można przytoczyć „Noc hiszpańską" przed pucharową potyczką z Walencją w 1997 roku, liczne wieczory autorskie i teatralne, festyny uliczne i dzielnicowe itp. Mocnym i stałym punktem stały się regularne spotkania „przy okrągłym stole", przy których omawiamy problemy naszej organizacji i planujemy dalsze kolejne akcje. Ważną pozycją w ostatnich latach stała się międzynarodowa wymiana kibiców piłkarskich. Zaczęło się od imprezy z kibicami Lecha Poznań, na przełomie października i listopada 1996 roku. Z początkiem 1997 roku zorganizowaliśmy kon-

gres kibicowski, na który obok kibiców z Niemiec i Polski zaprosiliśmy grupy z Anglii (Newcastle United) oraz Holandii (Roda Kerkrade). Ta forma działania w nowej rzeczywistości europejskiej szybko znalazła uznanie społeczne poza naszym środowiskiem piłkarskim. Posypały się dyplomy i inne dowody uznania, m.in. nagroda niemieckiego parlamentu.

W 1999 r. sprowadziliśmy do Gelsenkirchen i przejęliśmy patronat nad wystawą na temat 100-lecia piłki nożnej w Niemczech. W związku z nią przeprowadziliśmy serie referatów i dyskusji na takie tematy jak *„Jedenastka narodowa Niemiec w okresie Trzeciej Rzeszy"*, *„Profesjonalizm w piłce dzisiaj – blaski i cienie"* czy *„Sprawa kibicowania i kultury stadionowej"*.

W 1999 roku zostaliśmy członkiem-założycielem europejskiej sieci FARE – Football Against Racism in Europe (Futbol przeciwko rasizmowi w Europie). W marcu 1999 r. szef naszej organizacji udał się do Halle w celu przekazania finansowego wsparcia ofierze napaści neonazistów. Czarnoskóry Mozambijczyk Xavier utracił w wyniku pobicia oko. Przekazaliśmy mu część dochodów z imprezy, którą organizowaliśmy latem 1998 roku w Gelsenkirchen. Resztę dochodu przeznaczyliśmy na rzecz ofiar trzęsienia ziemi w Turcji.

W kwietniu 2000 r. wzięliśmy udział w akcji *„Pokaż rasizmowi czerwoną kartkę"*. Na meczu ligowym Schalke rozdaliśmy na widowni 20 tysięcy ulotek o treści skierowanej przeciwko przemocy i rasizmowi, informując o powołaniu do życia projektu pedagogicznego skierowanego do młodocianych kibiców oraz ich opiekunów i nauczycieli. Wiosną 2002, już na nowym stadionie Arena Auf Schalke, rozwiesiliśmy 27-metrowy transparent z napisem *„Geilste Nazifreiezone von Welt"* (Najbardziej zajebisty wolny od nazistów sektor tego świata). W związku z wieloletnim projektem *„Dem Ball is'egal, wer ihn tritt"* (Piłce wszystko jedno, kto nią gra) trzeba było znacznie rozbudować infrastrukturę naszej organizacji i sprofesjonalizować formy pracy. Koniecznością stała się m.in. rozbudowa własnej bazy technicznej. Mamy nadzieję, że powstałe struktury posłużą nam przez kolejnych kilka lat.

KONTAKT:
Schalker Fan-Initiative e.V
Hansemannstr. 23
45879 Gelsenkirchen, Niemcy
tel.: +49 209 24104,
fax: +49 209 24204
www.fan-ini.de
www.demballegal.de
e-mail: fan-laden@t-online.de
e-mail: post@demballegal.de

NPD, republikanie i neonaziści niemile widziani

STUART DYKES

Schalke 04 pozbawia skrajną prawicę członkostwa i prawa do obecności na Arena Auf Schalke.

Klub FC Schalke 04 Gelsenkirchen, zgodnie ze swoim regulaminem, po raz kolejny zajął jasne stanowisko w sprawie rasizmu i ksenofobii. W odpowiedzi na obecną sytuację zarząd zdecydował, że przynależność do Narodowej Partii Demokratycznej Niemiec (NPD), Republikanów (REP) czy też innych partii o podobnych lub identycznych celach politycznych, będzie automatycznie wykluczała z prawa członkostwa w FC Schalke 04. Punkt 2 („*Cele i zadania klubu*") oraz 4.4 („*Zawieszenie członkostwa*") regulaminu klubu niedwuznacznie stwierdzają, że „*proces integracji społecznej obcokrajowców ma być wspierany*", a „*wykluczenie z klubu może nastąpić jako skutek niehonorowego zachowania zarówno na terenie klubu, jak i poza nim, zwłaszcza zaś w wypadku wyrażania rasistowskich lub ksenofobicznych poglądów*". Przynależność do którejkolwiek z wyżej wymienionych partii wywoła natychmiastowe usunięcie z klubu lub odmowę przyjęcia do niego. „*Radykalnie prawicowe partie muszą być świadome, że nie są mile widziane w Schalke i że zrobimy wszystko co w naszej mocy, aby wykluczyć je z życia naszego klubu*" – wyjaśnia członek zarządu i sekretarz Schalke, Peter Peters.

Klub planuje – podczas kilku najbliższych, rozgrywanych na własnym boisku meczów – przeprowadzić działania skierowane przeciwko pojedynczym neonazistom, którzy eksponowaniem symboli o charakterze radykalno-prawicowym zwrócili na siebie uwagę władz klubu. „*Do podjęcia tej akcji skłoniły nas informacje otrzymane zarówno od kibiców, jak i policji. Traktujemy tę sprawę bardzo poważnie. Dotychczas udawało nam się utrzymywać tego typu grupy polityczne poza naszym stadionem i zależy nam, aby było tak również w przyszłości. W pełni wykorzystamy nasze uprawnienia, aby pokazać tym ludziom, że na Arena Auf Schalke nie ma dla nich miejsca*" – stwierdza Peters.

FC Schalke pozbawi wstępu na swój teren każdego kibica zachowującego się w podobny sposób. Jeżeli okaże się, że jest on już członkiem klubu, zostanie wydalony.

Tłum. JOANNA FIGIEL

Sunderland AFC – brytyjskie doświadczenia w oczach jankesa*

Nie szczędził słów zachwytu Amerykanin Eric Ward dla społecznej działalności angielskiego klubu piłkarskiego Sunderland AFC. Ward jest regionalnym koordynatorem mieszczącej się w Seattle Coalition for Human Dignity (CHD, Koalicja na rzecz Godności Ludzkiej). Organizacja ta skupia się na walce z przejawami rasizmu i fanatyzmu w stanach Waszyngton, Montana, Idaho, Wyoming, Oregon i Colorado. Po usłyszeniu o społecznej pracy Sunderland AFC Eric wybrał się w podróż do Wielkiej Brytanii, w celu przekonania się, jak sytuacja wygląda na miejscu oraz by skorzystać z angielskich doświadczeń przenosząc je na Nowy Kontynent.

Sunderland AFC zatrudnia 43 pracowników o szeroko zakrojonych obowiązkach związanych z problemami społecznymi. Podobna sytuacja nie byłaby możliwa w Stanach Zjednoczonych, gdzie działalność klubów sportowych ma charakter wybitnie komercyjny. Dotyczy to zarówno baseballu, amerykańskiego futbolu jak i koszykówki. Jedyny wyjątek stanowią Green Bay Packers z Wisconsin – klub będący własnością miasta. Powszechny brak zainteresowania ze strony władz klubowych kibicami owocuje tym, że fani przestają identyfikować się z drużynami, przenosząc sympatię na poszczególnych zawodników.

Eric Ward zwraca uwagę na fakt, iż Sunderland AFC propaguje wśród lokalnej wspólnoty odpowiedzialny stosunek do spraw społecznych. Kibice, szczególnie młodzi, zachęcani są do udziału w licznych przedsięwzięciach oraz imprezach mających na celu podkreślanie różnorodności kulturowej. Antyrasizm urósł do rangi kluczowego elementu wizerunku klubu. Stało się to możliwe dzięki świadomości działaczy sportowych, iż problem ksenofobii istnieje w sposób realny oraz dzięki odwadze przyznania się do obecności rasizmu na stadionach. Władze klubu wiedzą, jak ważna jest obecnie praca na rzecz harmonijnego rozwoju społeczeństwa wielonarodowego.

Piłka nożna do niedawna nie należała do popularnych dyscyplin sportowych w Stanach Zjednoczonych. Obecnie, gdy zaczyna ona cieszyć się coraz większym zainteresowaniem ważne jest, zdaniem Erica Warda,

by rodzące się środowisko futbolowe nie nasiąknęło rasistowską ideologią i sposobem bycia. Futbol nie ma w USA długich korzeni, a co za tym idzie, nie wytworzył się tam żaden model kibica. Łatwiej będzie kreować na stadionach kulturę antyrasistowską od podstaw, niż wyplenić stare nawyki. W sytuacji, gdy rasizm silnie wrósł w świadomość fanów baseballu, koszykówki i amerykańskiego futbolu, Amerykanie stoją przed poważnym wyzwaniem, by uchronić przed nim piłkę nożną.

ZBIGNIEW MICHALCZYK

---

*) Tekst powstał na podstawie: G. Atkinson, *„Phenomenal! Just phenomenal!”*, *„Legion of Light”* nr 10, s. 18-19.

Antyfaszystowscy kibice żużla Falubazu Zielona Góra na „Przystanku Woodstock" 2001

Antyrasistowscy kibice Polonii Słubice

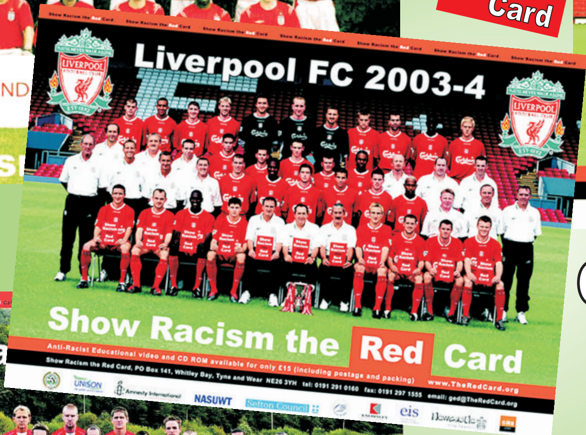

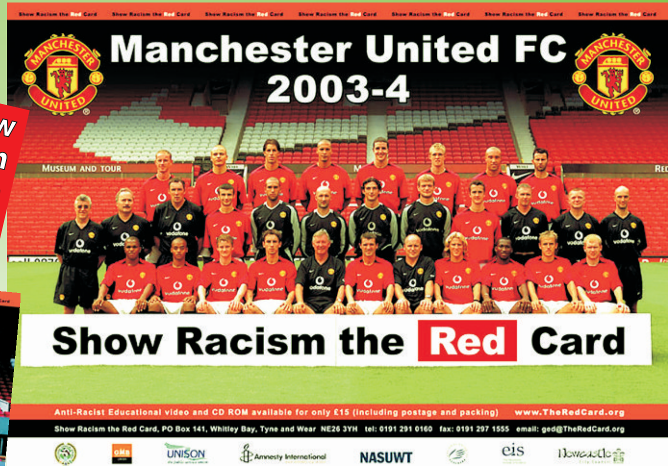
Antyrasistowscy fani Orkana Sochaczew na Antyfaszystowskich Mistrzostwach Świata we włoskim Monteccio

Show Racism the Red Card

www.srtrc.org

Gi Rasisme Rødt Kort

www.redcard.niso.no